

פתרון מורחב מרתון סדר דין אזרחי

1. במסגרת בקשה למתן סעד זמני ניתן צו תפיסת ראיות במעמד צד אחד, ונקבע דיון לפי תקנה 97(ה) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט 2018.

מה הדין?

- א. המשיב רשאי להגיש בקשה לביטול צו תפיסת ראיות שניתן במעמד צד אחד בתוך 14 ימים ממועד המצאתו.
- ב. המשיב לבקשה למתן הסעד הזמני רשאי להגיש תמצית מתשובתו לבקשה עד שבוע לפני מועד הדיון.
- ג. המשיב לבקשה למתן הסעד הזמני רשאי להגיש את תשובתו או תמציתה בתוך שבוע מיום המצאת הבקשה לידיו.
- ד. המשיב רשאי להגיש בקשה לביטול צו תפיסת ראיות שניתן במעמד צד אחד בתוך 30 ימים ממועד המצאתו.

תקנה 97 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

הדיון בבקשה

97(א). בלי לגרוע מסמכויות בית המשפט הנתונות לו לפי פרק ח', הבקשה למתן סעד זמני תידון במעמד בעלי הדין, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לתת סעד זמני ארעי במעמד צד אחד, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות, כי קיים חשש סביר שהעוכב שייגרם כתוצאה מקיום הדיון במעמד בעלי הדין או הבאת הבקשה לידיעת המשיב תסכל את מטרת הסעד הזמני או תגרום למבקש נזק חמור. (ב) הסעד הזמני הארעי יעמוד בתוקפו לפי האמור בו או עד למתן החלטה אחרת. (ג) על אף האמור בתקנת משנה (א), יידונו בקשות לצו עיקול זמני וצו לתפיסת ראיות במעמד צד אחד, זולת אם סבר בית המשפט כי אין בקיום דיון במעמד בעלי הדין כדי לסכל את מטרת הצו. (ד) נתן בית המשפט סעד זמני ארעי במעמד צד אחד, יומצאו במסירה אישית למשיב העתקים של הצו, הבקשה והמסמכים המצורפים אליה וכן העתק כתב הערבות, בלא דיחוי ולא יאוחר משלושה ימים ממועד מתן הצו, אלא אם כן הורה בית המשפט על מועד מאוחר יותר מטעמים מיוחדים; נקבע דיון במעמד בעלי הדין, תימסר הודעה על מועד הדיון למשיב ולמחזיק, אם יש כזה, עם המצאת הצו הזמני. (ה) במסגרת ההחלטה המעניקה סעד זמני ארעי, למעט צו עיקול זמני או צו לתפיסת ראיות, יורה בית המשפט על מועד לדיון במעמד בעלי הדין בהקדם האפשרי ככל האפשר ולא יאוחר מארבעה עשר ימים מיום מתן הסעד הזמני הארעי; ימי פגרה יובאו במניין הימים; בית המשפט רשאי להורות על מועד מאוחר יותר לדיון, אם מצא טעמים מיוחדים לכך. (ו) ניתן צו עיקול זמני או צו לתפיסת ראיות, במעמד צד אחד, רשאי המשיב, והמחזיק, אם יש כזה, לבקש את ביטול הצו בתוך שלושים ימים ממועד המצאתו; הוגשה בקשה לביטול הצו, יקיים בית המשפט דיון במעמד בעלי הדין בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מארבעה עשר ימים מיום הגשת הבקשה לביטול; ימי פגרה יובאו במניין הימים; בית המשפט רשאי להורות על מועד מאוחר יותר לדיון, אם מצא טעמים מיוחדים לכך. (ז) בית המשפט יקיים את הדיון בבקשה למתן סעד זמני או לביטולו בלא דיחוי; בית המשפט יקיים, ככל האפשר, את הדיון ביום דיונים אחד וישמע את סיכום טענות בעלי הדין בעל פה מיד לאחר סיום הבאת הראיות. (ח) בית המשפט הן בבקשה לסעד זמני ייתן את החלטתו עם תום הדיון בבקשה, ולכל המאוחר בתוך ארבעה עשר ימים לאחר תום הדיון; לא נתן את החלטתו במועד האמור, ייתן על כך הודעה מנומקת בכתב לנשיא בית המשפט.

2. ראובן תבע את שמעון בהליך אזרחי במסגרת בקשה בכתב מטעמו של שמעון צורפו שני תצהירים: תצהיר מטעמו של שמעון ותצהיר מטעמו של זבולון שהוא עד. ראובן לא הגיב ונקבע דיון בבקשה בבית המשפט. שמעון מיוצג בידי עורך דין.

מה הדין?

- א. התצהירים שצירף שמעון אלו תצהירים הנלווים לכתב טענות, נמנע המצהיר מלהתייצב לחקירה על תצהיר שצורף לכתב טענות – לא ישמש תצהירו ראיה לטובת בעל הדין שהגיש אותו.
- ב. התצהירים שצירף שמעון אלו תצהירים הנלווים לכתב טענות, נמנע המצהיר מלהתייצב לחקירה על תצהיר שצורף לכתב טענות – לא ישמש תצהירו ראיה לטובת בעל הדין שהגיש אותו, אלא ברשות בית המשפט שתינתן מטעמים מיוחדים.
- ג. התצהירים שצירף שמעון אלו תצהירי עדות ראשית, נמנע המצהיר מלהתייצב לחקירה לא ישמש התצהיר כראיה.
- ד. התצהיר מטעמו של שמעון הוא תצהיר הנלווה לכתב טענות, ותצהירו של זבולון הוא תצהיר עדות ראשית וחלה עליהם חובת התייצבות לדיון בבקשה, אלא אם כן ויתר ראובן על חקירתם.

תקנה 6, 178 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

6. בתקנות אלה –
"כתב טענות" – מסמך שמגיש בעל דין המשמש לטיעון בהליך לפי תקנות אלה;

תצהיר

- 178(א). תצהיר יהיה ערוך בגוף ראשון, מחולק לסעיפים ומכיל רק עובדות שהמצהיר יכול להעיד מתוך ידיעתו הוא; בתצהיר המצורף לכתב טענות רשאי הוא להצהיר גם לפי מיטב ידיעתו או אמונתו ובלבד שיציין את מקור אמונתו או ידיעתו.
- (ב) דין מצהיר בתצהיר חלף עדות ראשית כדין עד במשפט, ואולם התצהיר ייחשב כראיה רק אם המצהיר התייצב לחקירה נגדית.
- (ג) נמנע המצהיר מלהתייצב לחקירה על תצהיר שצורף לכתב טענות – לא ישמש תצהירו ראיה לטובת בעל הדין שהגיש אותו, אלא ברשות בית המשפט שתינתן מטעמים מיוחדים.
- (ד) בית המשפט רשאי בכל עת לדרוש מיוזמתו את ההתייצבות של מצהיר לשם חקירה.

3. נביל, כדורגלן בליגת העל בישראל, הגיש לבית משפט השלום תובענה נגד החברה המאמצת שלו בסכום של 60,000 ₪, בטענה כי זו הפרה את חוזה האימוץ ולא סיפקה לו בגדי אימון כפי שהתחייבה. בדרך לבית המשפט נפגע הרכב שבו נהג נביל מאחור על ידי משאית, ועתה תובע נביל גם את חברת הביטוח שלו בגין נזקי הגוף שנגרמו לו בתאונה, בסכום של 80,000 ש"ח.

מה הדין?

- א. תתקיים פגישת מהו"ת לפני הדיון בתובענה נגד החברה המאמצת ולפני הדיון בתובענה נגד חברת הביטוח.
- ב. בנסיבות השאלה לא תתקיים פגישת מהו"ת לפני הדיון בתובענה נגד החברה המאמצת ולא לפני הדיון בתובענה נגד חברת הביטוח.
- ג. תתקיים פגישת מהו"ת לפני הדיון בתובענה נגד החברה המאמצת אך לא לפני הדיון בתובענה נגד חברת הביטוח.
- ד. תתקיים פגישת מהו"ת לפני הדיון בתובענה נגד חברת הביטוח אך לא לפני הדיון בתובענה נגד החברה המאמצת.

תקנה 37 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

פגישת מהו"ת

37א.

בתקנה זו –

- "יחידת הגישור – "כהגדרתה בתקנות רשימת המגשרים ;
- "מגשר מהו"ת – "כמשמעותו בתקנות רשימת המגשרים ;
- "ממונה – "עורך דין ביחידת הגישור, שופט או רשם, שנשיא בית המשפט הסמיך אותו לממונה מטעמו לנושא פגישת מהו"ת ומנגנון חלופי ליישוב סכסוך ;
- "פגישת מהו"ת – "פגישת מידע, היכרות ותיאום לבחינת האפשרות ליישב את הסכסוך באמצעות מנגנון חלופי ליישוב סכסוך ;
- "תקנות רשימת המגשרים – "תקנות בתי המשפט (רשימת מגשרים), התשע"ח-2017.
- (ב) לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון, ימנה הממונה מגשר מהו"ת לצורך קיום פגישת מהו"ת בתובענה שסכומה או ששווי נושאה עולה על 40,000 שקלים חדשים, למעט בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף ותובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, בין אם בעל הדין באותה תובענה מיוצג בידי עורך דין ובין אם לאו ; בית המשפט יודיע לצדדים על מינוי מגשר המהו"ת ויעביר אליו את כתבי הטענות ; לעניין זה דין בקשת רשות להתגונן כדין כתב הגנה.
- (ג) על מינוי מגשר מהו"ת יחולו הוראות אלה :
- (1) יחידת הגישור תורה, בכל תובענה, על זהות מגשר המהו"ת שיקיים את פגישת המהו"ת בכל תובענה, מתוך רשימת המגשרים על יסוד השיקולים המפורטים להלן :
- (א) תחומי התמחותו של מגשר המהו"ת ותחום עיסוקו ;
- (ב) אזורי פעילותו ;
- (ג) השפות שהוא דובר ;
- (ד) מאפיינים מיוחדים הנדרשים לצורך הגישור באותה תובענה ;
- (2) החלטה בדבר זהות מגשר המהו"ת תיעשה, ככל האפשר, באופן שוויוני, ובכפוף לשיקולים המפורטים בפסקה (1) ;
- (3) פרטי מגשר המהו"ת שקיים את פגישת המהו"ת יפורסמו באתר האינטרנט של בתי המשפט.
- (ד) פגישת המהו"ת תתקיים בלא עלות, לא יאוחר משלושים ימים ממועד המצאת ההודעה על מינוי מגשר המהו"ת ; דינה של הזמנה לפגישת מהו"ת כדין הזמנה לדיון בבית המשפט.
- (ה) בפגישת המהו"ת יסביר מגשר המהו"ת לבעלי הדין את עקרונות פגישת המהו"ת ואת היתרונות הגלומים ביישוב הסכסוך במנגנון חלופי ליישוב סכסוך, ויבחן עמם את הנושאים העיקריים שבמחלוקת ואת האפשרות ליישב את הסכסוך.
- (ו) בתוך ארבעה עשר ימים מעת פגישת המהו"ת, יודיע מגשר המהו"ת לממונה אם בעלי הדין מסכימים להעביר את הסכסוך לגישור.
- (ז) בכל עניין הנוגע למועד פגישת המהו"ת, מקומה, זהות מגשר המהו"ת או זהות המשתתפים והתייצבותם או השתתפותם בהיוועדות חזותית, רשאי מגשר המהו"ת או אחד מבעלי הדין להביא את העניין להנחיית הממונה.

(ח) הרואה את עצמו נפגע מהנחיית הממונה, שהוא עורך דין ביחידת הגישור, רשאי להעביר את העניין לעיונו ולהכרעתו של הממונה שהוא רשם או שופט.

(ט) לפגישת מהו"ת יתייצבו בעלי הדין, ורשאים הם להתייצב עם עורכי דינם; ואולם על בעלי דין המפורטים להלן יחול ההסדר המיוחד שלצדס:

(1) לגבי בעל דין המתגורר דרך קבע מחוץ לגבולות המדינה, ולא נמצא בארץ, יתייצב לפגישת מהו"ת מיופה כוחו;

(2) אם בעל הדין הוא תאגיד, יתייצב לפגישת מהו"ת נציג מטעמו שהוא בעל תפקיד הבקיא בפרטי הסכסוך עם עמדה מוסמכת בעניין העברת התובענה לגישור, ורשאי הוא להתייצב עם עורך דין מטעם בעל הדין;

(3) אם בעל הדין הוא המדינה, רשות מקומית או חברת ביטוח – יגיע הפרקליט או עורך הדין המטפל בתיק עם עמדה מוסמכת בעניין העברת התובענה לגישור, ורשאי הוא להתייצב עם נציג מטעם בעל הדין שהוא בעל תפקיד הבקיא בפרטי הסכסוך.

(י) לא התייצב מי מבעלי הדין לפגישת מהו"ת, יחייבו הממונה בהוצאות מגשר המהו"ת ובהוצאות בעלי הדין שהתייצבו לפגישה, זאת בלי לגרוע מסמכויות בית המשפט לגבי אי-מילוי הוראות פרק זה, זולת אם מצא הממונה כי קיימים טעמים שלא לחייב בהוצאות כאמור.

(יא) פגישת מהו"ת תתקיים בבתי המשפט המפורטים בתוספת השנייה.

(יב) הוראות החלות על גישור לפי סעיף 79ג(ג) ו-(ד) לחוק וכן תקנות לעניין, יחולו על פגישת מהו"ת.

4. ראובן הגיש תביעה על סך 60,000 ש"ח במסלול דיון מהיר נגד שמעון בגין הלוואה שהלווה ראובן לשמעון. שמעון מעוניין להגיש נגד ראובן ונגד לוי תביעה שכנגד בגין מצג שווא שהציגו בפניו טרם לקח את ההלוואה ואשר בגינו אין הוא יכול לפרוע את ההלוואה. סכום תביעתו הוא 100,000 ש"ח.

מה הדין?

- א. אי אפשר להגיש את התביעה של שמעון כתביעה שכנגד מכיוון שמדובר בסכום העובר את הסכום שנקבע בתקנות לתביעות במסלול דיון מהיר.
- ב. אי אפשר להגיש את התביעה של שמעון כתביעה שכנגד מכיוון שמדובר בעילות שונות של תביעה.
- ג. אפשר להגיש נגד ראובן ולוי את התביעה שכנגד במסגרת התביעה בגין ההלוואה מכיוון שהתביעה העיקרית והתביעה שכנגד עוסקות באותו נושא או באותן נסיבות.
- ד. אפשר להגיש את התביעה שכנגד נגד ראובן אך לא נגד לוי.

תקנה 80 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

הוראות ומועדים מיוחדים

- 80(א) כתב הגנה במסלול דיון מהיר יוגש בתוך ארבעים וחמישה ימים ממועד המצאת כתב התביעה לידי הנתבע.
- (ב) נתבע במסלול דיון מהיר רשאי עם הגשת כתב ההגנה לתת הודעה לצד שלישי לפי תקנה 22 ו-23, אם ניתנה לכך רשות בית המשפט, ואולם המועד להגשת כתב הגנה על ידי הצד השלישי הוא ארבעים וחמישה ימים.
- (ג) בית המשפט יורה על מועד ישיבת קדם-משפט בדיון מהיר שלא יהיה מאוחר מתשעים ימים ממועד הגשת כתב ההגנה האחרון; בדיון מהיר ראוי שתתקיים ישיבה אחת בלבד של קדם-משפט.
- (ד) בית המשפט יורה על מועד לדיון במסלול דיון מהיר שלא יהיה מאוחר משישה חודשים ממועד הגשת כתב ההגנה האחרון.
- (ה) החלטה בבקשה שהוגשה במסלול דיון מהיר תינתן בתוך שבעה ימים ממועד הדיון בה, או ממועד הגשת תשובת המשיב לבית המשפט, לפי העניין.
- (ו) הדיון בתובענה במסלול דיון מהיר יסתיים בתוך יום אחד; סבר בית המשפט כי יש צורך בכך, רשאי הוא להורות על ימי דיון נוספים, ככל האפשר, ברציפות עד גמר חקירת העדים; לא יידחה המועד לדיון בתביעה ביותר מארבעה עשר ימים מיום הדיון האחרון בה, אלא באישור נשיא בית המשפט או סגנו שהוא הסמיך לכך.
- (ז) בעלי הדין רשאים להגיש לבית המשפט, עד ארבעה עשר ימים לפני המועד שנקבע לדיון, רשימת אסמכתאות משפטיות ועיקרי טיעון בכתב בהיקף שלא יעלה על חמישה עמודים סך הכול, לא כולל הכותרת; סיכום טענות בעלי הדין יהיה בעל פה ביום הדיון בתובענה לאחר סיום הבאת הראיות, אלא אם כן בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים.
- (ח) נתבע במסלול דיון מהיר רשאי להגיש עם כתב ההגנה תביעה שכנגד נגד בעלי הדין בתובענה המקורית אם מתקיים בה אחד מאלה:
- (1) היא מהווה תובענה במסלול דיון מהיר;
- (2) נושאה ונושא התובענה המקורית הוא אחד או שהן נובעות מאותן הנסיבות, יהיה סכום התביעה שכנגד או שווי נושאה, אשר יהיה.

5. בית משפט השלום קיבל את תביעתה של חגית נגד עיריית ירושלים וחייב את העירייה לשלם לחגית סך של 1,000,000 ₪. עיריית ירושלים מעוניינת להגיש ערעור על פסק הדין. עוד טרם הגשת הערעור הגישה עיריית ירושלים לבית משפט השלום בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין עד להכרעה בערעור שבכוונתה להגיש, בית משפט השלום דחה את הבקשה.
מה הדין?

- א. משנדחתה בקשתה לעיכוב ביצוע בבית משפט השלום רשאית עיריית ירושלים להגיש בקשה חדשה לעיכוב ביצוע לבית המשפט המחוזי, גם בטרם הגישה את הערעור.
- ב. עם הגשת הערעור לבית המשפט המחוזי רשאית עיריית ירושלים להגיש בקשה חדשה לעיכוב ביצוע פסק הדין לבית המשפט המחוזי.
- ג. עיריית ירושלים רשאית להגיש לבית המשפט המחוזי בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט השלום לדחות את בקשתה לעיכוב ביצוע.
- ד. עיריית ירושלים רשאית להגיש לבית המשפט המחוזי ערעור על החלטת בית משפט השלום לדחות את בקשתה לעיכוב ביצוע.

תקנה 145 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018; ע"א 2631/15 הראל חברה לביטוח בע"מ נ' נור מסארוה

עיכוב ביצוע

145(א). הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע ההחלטה שעליה מערערים.
(ב) בית המשפט רשאי להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שנתן, וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, בתנאים שייראו לו, וזאת כל עוד לא הוגש ערעור במועד הגשת הבקשה לעיכוב ביצוע; בקשה לפי תקנה זו אפשר שתידון בעל פה אם התבקשה במועד הדיון, מיד לאחר שימוע ההחלטה.
(ג) הוגש ערעור, רשאי בית המשפט שלערעור להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שעליה מערערים וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, בתנאים שייראו לו.
(ד) תקנה 96 תחול על בקשה לפי תקנה זו בשינויים המחויבים.

6. ורד מיוצגת בהליך אזרחי שהיא מנהלת נגד רשות המסים על ידי שני עורכי דין ממושרדים שונים: עו"ד אסף ועו"ד אבי. בתום שלב ההוכחות הודיעה ורד לבית המשפט במסמך בכתב כי עו"ד אבי לא יוסיף לייצגה וכי עורך דין אחר יחליפו. בתגובה הודיע עו"ד אסף בכתב לבית המשפט כי גם הוא חדל מייצוגה. הודעה על כך נמסרה לבית המשפט ולכל שאר בעלי הדין.

מה הדין?

- א. הפסקת הייצוג על ידי שני עורכי הדין טעונה אישור בית המשפט.
- ב. הפסקת הייצוג על ידי עו"ד אבי טעונה אישור בית המשפט; הפסקת הייצוג על ידי עו"ד אסף אינה טעונה אישור.
- ג. הפסקת הייצוג על ידי עו"ד אסף טעונה אישור בית המשפט; הפסקת הייצוג על ידי עו"ד אבי אינה טעונה אישור.
- ד. הפסקת הייצוג על ידי שני עורכי הדין אינה טעונה אישור בית המשפט.

תקנה 172 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

הפסקת ייצוג של עורך הדין

172. בעל דין שמייצגו עורך דין רשאי לבטל את יפוי הכוח של עורך דינו, ובלבד שנמסרה הודעה על כך לבית המשפט ולכל שאר בעלי הדין; עורך דין רשאי להפסיק את הייצוג ברשות בית המשפט בלבד.

7. מני השקיע את כספו באמצעות בית ההשקעות "כסף קל", שהבטיח לו ריבית גבוהה מדי חודש. לאחר כמה חודשים שבהם לא התקבלה כלל ריבית הגיש מני תביעה נגד יונתן, מנהל בית ההשקעות. במקביל הגיש בקשה במעמד צד אחד לאיסור יציאתו של יונתן מהארץ. בית המשפט קיבל את הבקשה והורה על איסור יציאתו של יונתן מהארץ.

מה הדין?

- א. מני יפקיד ערובה מספקת, ואולם בית המשפט רשאי מטעמים מיוחדים לפטור את מני מהפקדת ערובה אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין. באין החלטה אחרת, תוחזר למני הערובה בתוך 90 ימים ממועד פקיעת צו עיכוב היציאה מהארץ.
- ב. באין החלטה אחרת יורה בית המשפט על הפקדת עירבון על ידי מני. באין החלטה אחרת יוחזר למני העירבון או חלקו בתוך 60 ימים מפקיעת צו עיכוב היציאה מהארץ, אם לא חולט.
- ג. מני יפקיד ערובה מספקת, ואולם בית המשפט רשאי מטעמים מיוחדים לפטור את מני מהפקדת ערובה אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין. באין החלטה אחרת, תוחזר למני הערובה בתוך 60 ימים ממועד פקיעת צו עיכוב היציאה מהארץ.
- ד. באין החלטה אחרת יורה בית המשפט על הפקדת עירבון על ידי מני. באין החלטה אחרת יוחזר למני העירבון או חלקו בתוך 30 ימים מפקיעת צו עיכוב היציאה מהארץ, אם לא חולט.

תקנות 6, 96, 101 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

6. "ערובה" – הפקדת סכום כסף בקופת בית המשפט או מתן ערבות צד שלישי לרבות ערבות של מוסד פיננסי;

התחייבות עצמית וערובה

96א. סעד זמני יותנה בהתחייבות עצמית של המבקש לפיצוי כמפורט בתקנת משנה (ב), וכן בערובה כמפורט בתקנת משנה (ג) לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם למי שמופנה אליו הצו כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.

(ב) התחייבות עצמית של מבקש תצורף לבקשה ותהיה ערוכה לפי הנוסח בטופס 7 שבתוספת הראשונה; התחייבות עצמית לא תהיה מוגבלת בסכום, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

(ג) המבקש יפקיד ערובה מספקת, להנחת דעתו של בית המשפט, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לפטור את המבקש מהפקדת ערובה, אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין וכן רשאי להתנות את מתן הסעד הזמני בכמה ערובות; הסעד הזמני ייכנס לתקפו רק עם הפקדת כל הערובות שעליהן הורה בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים.

מימוש ערובה או השבתה

101. לא הוגשה לבית המשפט תביעה או בקשה לפיצויים בשל נזק שנגרם עקב מתן הסעד הזמני, בתוך תשעים ימים ממועד פקיעת הסעד הזמני, תוחזר למבקש הערובה; בית המשפט רשאי להאריך מזמן לזמן את התקופה האמורה, אם מצא טעמים מיוחדים לכך.

8. הדס הגישה תביעה במסלול דיון מהיר נגד מורן לפינוי מושכר אשר בבעלותה. מורן שנכנסה לנכס המושכר בהתאם לחוזה שעליו חתמה עם מאור, לאחר שזה טען בפניה כי הנכס המושכר מצוי בבעלותו, מעוניינת לצרף את מאור להליך.

מה הדין?

- א. על מורן להגיש כתב הגנה בתוך 45 ימים ממועד המצאת כתב התביעה. מורן תוכל לתת הודעת צד ג' למאור ללא נטילת רשות מבית המשפט.
- ב. על מורן להגיש כתב הגנה בתוך 30 ימים ממועד המצאת כתב התביעה. יחד עם הגשת כתב ההגנה, תוכל מורן לתת הודעת צד ג' למאור אם ניתנה לה רשות בית המשפט.
- ג. על מורן להגיש כתב הגנה בתוך 45 ימים ממועד המצאת כתב התביעה. יחד עם הגשת כתב ההגנה, תוכל מורן לתת הודעת צד ג' למאור אם ניתנה לה רשות בית המשפט.
- ד. על מורן להגיש כתב הגנה בתוך 30 ימים ממועד המצאת כתב התביעה. אין באפשרותה של מורן לתת הודעת צד ג'.

תקנה 81 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

תביעה לפינוי מושכר – הוראות מיוחדות

81א. תביעה לפינוי מושכר לפי פרק זה לא תכיל סעדים נוספים והתובע רשאי לתבוע בהליך נפרד, בלא צורך בקבלת רשות מבית המשפט, סעדים נוספים בשל אותה עילה; אם הוגשה תביעה נוספת, יודיע על כך התובע לבית המשפט ויידרש לציין אם מתקיימים בתביעה התנאים הנדרשים לצורך קיום דיון בה במסלול של דיון מהיר.

(ב) כתב הגנה בתביעה לפינוי מושכר יוגש בתוך שלושים ימים ממועד המצאת כתב התביעה.

(ג) נתבע בתביעה לפינוי מושכר אינו רשאי להגיש תביעה שכנגד או הודעה לצד שלישי.

(ד) בתביעה לפינוי מושכר לא תתקיים ישיבת קדם-משפט וההוראות לעניין ישיבה כאמור לא יחולו על הליך מסוג זה.

(ה) בית המשפט יורה על מועד לדיון בתביעה לפינוי מושכר שלא יהיה מאוחר משלושים ימים ממועד הגשת כתב ההגנה האחרון.

9. מאיה תבעה את שירה בבית המשפט המחוזי בגין כספים שחבה לה שירה. בישיבת קדם המשפט הרביעית, בטרם נקבע התיק להוכחות, בעידודו של בית המשפט ובמעורבותו הפעילה, פתחו הצדדים במשא ומתן, אשר הוביל בסופו של דבר להסכם פשרה. בתום ההליך ביקשה מאיה מבית המשפט להורות על החזר המחצית הראשונה של האגרה ששילמה עם הגשת התביעה.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי להורות על החזר כל האגרה.
- ב. בית המשפט רשאי להורות על החזר חלקי של האגרה בניכוי הסכום הנקוב בתוספת לתקנות.
- ג. לאחר סיום ישיבת קדם המשפט השלישית לא תוחזר המחצית הראשונה של האגרה.
- ד. מאחר שהצדדים הגיעו להסכם הפשרה בעידודו של בית המשפט ובמעורבותו הפעילה, ולא מיוזמתם הם, אי אפשר להחזיר את המחצית הראשונה של האגרה.

תקנה 6 לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007

אגרה בתביעה לסכום קצוב

- 6(א) בתביעה כאמור בפרטים 1, 8 או 22 לתוספת, תשלום אגרה בשני שיעורים:
- (1) המחצית הראשונה – בעת הבאת ההליך;
 - (2) המחצית השנייה – עד עשרים ימים לפני התאריך שנקבע לדיון לראשונה בהליך; המחצית השנייה תשולם בתוספת הפרשי הצמדה, לפי שיעור שינוי המדד, מן המדד שפורסם לאחרונה לפני יום הבאת ההליך עד המדד שפורסם לאחרונה לפני יום תשלום מחציתה השנייה של האגרה.
 - (ב) הסתיים הליך לפני שהסתיימה ישיבת קדם המשפט השלישית, ונתקיים אחד מאלה, ינוכה מהאגרה ששולמה, כערכה במועד התשלום, סכום כנקוב בפרט 34 או 35 בתוספת, לפי העניין, כערכו במועד התשלום ויתרת האגרה ששולמה תוחזר, בתוספת הפרשי הצמדה על היתרה כאמור בתקנה 17:
 - (1) ההליך בוטל או נמחק בידי מגישו;
 - (2) ההליך הסתיים בפשרה;
 - (3) הסכסוך הנדון הועבר להכרעה בבוררות;
 - (4) הסכסוך הנדון הועבר להליך של גישור ונסתיים בהסדר גישור.
 - (ג) בעל דין יהיה פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה, כאמור בתקנת משנה (א) 2, אם –
 - (1) ניתן בהליך פסק דין בהעדר הגנה או שההליך הובא בסדר דין מקוצר ולא ניתנה בו רשות להתגונן;
 - (2) ההליך בוטל, נמחק, נדחה או נסתיים בפשרה או באופן אחר, לפני שהוחל הדיון בו, כאשר לא חלה בענין תקנת משנה (ב).
 - (ד) הסתיים הליך בגישור או הועבר להכרעה בבוררות, ולא חלה בעניין תקנת משנה (ב), רשאי בית המשפט להורות כי ינוכה מהאגרה ששולמה, כערכה במועד התשלום, סכום כנקוב בפרטים 34 או 35 בתוספת, לפי העניין, כערכו במועד התשלום ותוחזר יתרת האגרה ששולמה, בתוספת הפרשי הצמדה על היתרה כאמור בתקנה 17.

10. רויטל הגישה במועד ערעור על פסק דין אזרחי שחייב אותה בתשלום פיצויים לטלי. רויטל שילמה רק שני שלישים מאגרת בית המשפט, וגם זאת לאחר שהומצאה לה דרישה בעניין, ולאחר שחלפו 20 ימים מיום המצאת הדרישה. בית המשפט טרם קיבל כל החלטה הנוגעת לסיום ההליך.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לדחות את הערעור של רויטל.
- ב. בית המשפט ימחק את הערעור של רויטל.
- ג. בית המשפט ידחה את הערעור של רויטל.
- ד. בית המשפט רשאי למחוק את הערעור של רויטל.

תקנה 2 לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007; ע"א 2400/11 מויאל נ' חברת החשמל

חובת תשלום אגרה

- 2(א) המביא הליך לבית משפט ישלם עם הבאתו לראשונה, את האגרה הקבועה בתוספת, והוא כשאין הוראה אחרת בכל דין.
- (ב) כלל הליך כמה סעדים, תשלום אגרה לפי פרט אחד בלבד מבין הפרטים המפורטים בתוספת לגבי אותו הליך, לפי הסכום הגבוה.
- (ג) לא ייזקק בית משפט לכל הליך, אלא אם כן שולמה האגרה החלה או שמביא ההליך פטור מתשלום האגרה.
- (ד) הליך שלא שולמה בו האגרה, כאמור בתקנת משנה (א), כולה או חלקה, לא יקובל לרישום, אלא אם כן מביא ההליך פטור מתשלום אגרה או הוגשה בקשה לפטור מאגרה.
- (ה) אין בהוראות תקנה זו כדי לגרוע מהוראות תקנה 5 לתקנות סדרי הדין (סעד מידי בימי מנוחה ומחוץ לשעות העבודה הרגילות בבתי המשפט), התשל"א-1971.
- (ו) נזקק בית המשפט להליך, והתברר כי לא שולמה האגרה, כולה או חלקה, תינתן דרישת תשלום לחייב בתשלום האגרה; לא שולמה האגרה בתוך עשרים ימים מיום המצאת הדרישה או פרק זמן ארוך יותר שנקבע בה, ולא ניתנה החלטה המסיימת את ההליך, רשאי בית המשפט למחוק את ההליך, ולא יוחזר כל סכום אגרה ששולם בהליך.
- (ז) דרישה לתשלום אגרה כאמור בתקנת משנה (ו) דינה כדין כל החלטה לתשלום כסף לטובת אוצר המדינה, וניתן לבצעה בהליכי הוצאה לפועל.
- (ח) בעד הפעולות המפורטות בתוספת תשלום אגרה ויחולו הוראות התקנות, בשינויים המחויבים.

11. אתה מייצג תובע שחויב להפקיד ערובה להוצאות הנתבע. המועד להפקדת הערובה חלף והתובע לא הפקידה. הצד שכנגד עתר למחיקת התביעה מחמת אי הפקדת הערובה להוצאות, ובית המשפט נעתר לבקשתו. התביעה נמחקה. אחרי מחיקת התביעה הצליח התובע לגייס את סכום הכסף שנדרש להפקדה.

מה הדין?

- א. באפשרותך להגיש בקשת רשות לערער על ההחלטה המחייבת הפקדת ערובה להוצאות, ואם תתקבל הבקשה יתבטל החיוב בהפקדה ויתבטל פסק הדין המוחק את התביעה מחמת אי הפקדת ערובה.
- ב. באפשרותך להגיש תביעה חדשה ובמסגרתה תפקיד את סכום הערובה שבה חויב התובע, שכן מחיקה מחמת אי הפקדת ערובה להוצאות אינה מהווה מעשה בית דין.
- ג. באפשרותך לבקש ביטולה של ההחלטה המוחקת את התביעה, ובית המשפט יבטל את המחיקה בתנאים שייראו לו אם נוכח שסיבה מספקת מנעה את התובע מליתן את הערובה בתוך המועד שנקבע.
- ד. אין באפשרותך לעשות דבר, שכן התביעה נמחקה כדין.

תקנות 41, 157 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

מחיקת כתב תביעה

- 41א. בית המשפט רשאי להורות על מחיקת כתב תביעה בכל עת על יסוד אחד מנימוקים אלה:
- (1) כתב התביעה אינו מגלה עילת תביעה;
 - (2) מכתב התביעה עולה כי התביעה היא טרדנית או קנטרנית;
 - (3) התובע מתמיד, באופן שאינו מניח את הדעת, להימנע מלקיים הוראה מתקנות אלה או נמנע מלקיים החלטה או הוראה של בית המשפט;
 - (4) כל נימוק אחר שלפיו הוא סבור שראוי ונכון למחוק את התביעה.
- (ב) מחיקת כתב תביעה לפי תקנות אלה אינה מהווה מעשה בית דין.
- (ג) הורה בית המשפט על מחיקת כתב תביעה לפי תקנות אלה, יחולו הוראות אלה:
- (1) הדיון בתביעה חדשה יימשך מהשלב שבו נמחקה התביעה הנוכחית, זולת אם הורה בית המשפט אחרת;
 - (2) בית המשפט רשאי להתנות את מחיקת התביעה בתנאים.

ערובה לתשלום הוצאות

- 157א. בית המשפט רשאי, אם נראה לו הדבר, לצוות על תובע לתת ערובה לתשלום הוצאותיו של נתבע.
- (ב) לא ניתנה הערובה בתוך המועד שהורה, יימחק כתב התביעה.

12. לאה, שהיא תושבת תל-אביב, ורבקה, תושבת חיפה, כרתו חוזה שלפיו לאה תמכור לרבקה את המכונית שבבעלותה, בתמורה לסך של 80,000 ש"ח. עוד נקבע בחוזה, שלאה תביא את המכונית לבית אחותה של רבקה בנתניה שבו נכרת החוזה. לאחר שנכרת החוזה, התחרטה לאה והחליטה שהיא רוצה להשאיר את המכונית בבעלותה. רבקה מעוניינת לתבוע את לאה בגין הפרת חוזה.

באיזה בית משפט מבין בתי המשפט המפורטים להלן רבקה יכולה להגיש את תביעתה?

- א. בבית משפט השלום בהרצליה או בבית משפט השלום בתל-אביב.
- ב. בבית משפט השלום בחיפה או בבית משפט השלום בנתניה.
- ג. בבית משפט השלום בתל-אביב או בבית משפט השלום בחיפה.
- ד. בבית משפט השלום בחדרה או בבית משפט השלום ברמלה.

תקנה 7(א) לתקנות סדר הדין האזרחי ; סעיף 2א(א) לצו בתי המשפט

מקום שיפוט

7(א). תובענה תוגש לבית המשפט המצוי במחוז שיפוט של מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או במקום המעשה או המחלוקת שבשלו תובעים ואם היתה התובענה במקרקעין תוגש לבית המשפט שבמחוז שיפוטו הם מצויים ; אם קיים הסכם בין בעלי הדין על מקום השיפוט, תוגש התובענה לבית המשפט שעליו הוסכם.

אזור שיפוט

2א. (א) אזור שיפוטו של בית משפט שלום, למעט בתי משפט השלום כאמור בסעיף קטן (ב), יהיה המחוז שבו הוא נמצא.
(ב) אזור שיפוטם של בתי משפט השלום במחוז חיפה, בעכו ובקריות יהיה מחוז חיפה ונפת עכו, ואזור שיפוטם של בתי משפט השלום במחוז הצפון לא יכלול את נפת עכו.

13. יורם הגיש תביעה אזרחית נגד שמעון בבית משפט השלום. שמעון הגיש כתב הגנה במועד. בחלוף כ-3 חודשים, בטרם קדם המשפט הראשון, הורשה יורם לתקן את כתב תביעתו ולהוסיף נימוק תביעה חדש נגד שמעון ולתאר את עובדותיו (להלן: הטענות החדשות). שמעון שואל את עצתכם אם יש באפשרותו לתקן את כתב טענותיו.

מה הדין?

- א. שמעון יוכל לתקן את כתב טענותיו בלא קבלת רשות. אם לא יתקן, יראו אותו כמי שמסתמך על כתב טענותיו המקורי ויראו את הטענות שהועלו בכתב הטענות המתוקן כאילו הן מוכחשות.
- ב. כל טענת עובדה שלא הוכחה בכתב הגנה במפורש או מכללא, או שלא נאמר עליה כי אין מודים בה, רואים אותה כטענה שמודים בה, לכן אם שמעון לא יגיב יראו אותו כאילו הוא מודה בטענות החדשות.
- ג. שמעון יוכל לתקן את כתב טענותיו אם ניתנה רשות בית המשפט. ניתנה הרשות ושמעון לא תיקן את כתב טענותיו, יראו אותו כמי שמסתמך על כתב טענותיו המקורי ויראו את הטענות שהועלו בכתב התביעה המתוקן כאילו הן מוכחשות.
- ד. אם שמעון לא יגיב לטענות החדשות יראו את העובדות המהותיות שהוספו לכתב התביעה כמוכחשות וכשנויות במחלוקת.

תקנות 46, 47 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

הוראה לתיקון כתב טענות

46(א) בית המשפט רשאי בכל עת להורות כי יתוקן כל עניין בכתב טענות או כי יצורף בעל דין או יימחק שמו של בעל דין מכתב התביעה, לשם קיומו של הליך שיפוטי ראוי והוגן, תוך התחשבות, בין השאר, בהתנהלותו של מבקש התיקון, השלב הדיוני שבו מוגשת הבקשה, והמטרה שהתיקון המבוקש צפוי להשיג.

(ב) כתב טענות מתוקן יוגש בתוך עשרים ימים.

תשובה לכתב טענות מתוקן

47(א) החליט בית המשפט להתיר לבעל דין לתקן את כתב טענותיו לפי תקנה 46, יורה אם רשאי בעל הדין שכנגד לתקן כתב טענותיו ואת התנאים לכך.

(ב) התיר בית המשפט תיקון כתב הטענות של בעל הדין שכנגד כאמור בתקנת משנה (א), יוגש כתב הטענות כאמור בתוך עשרים ימים אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת; לא תיקן בעל הדין שכנגד את כתב טענותיו בתוך הזמן האמור, יוכל להסתמך על כתב טענותיו המקורי ועל הכחשת המפורט בתיקון.

14. כנגד קבוצת עמ"י, המורכבת משלושת השותפים ענבר, מאיה ויעקב, אשר חבים ביחד בכל חוב של השותפות, ניתנה החלטה בבית המשפט לתביעות קטנות שלא בפניה.

מה הדין?

- א. ענבר רשאית להגיש בקשה לביטול ההחלטה בתוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה; אם הבקשה תתקבל תבוטל ההחלטה רק לגבי ענבר.
- ב. ענבר רשאית להגיש בקשה לביטול ההחלטה בתוך 30 ימים מיום המצאת ההחלטה; אם הבקשה תתקבל מותר לבטל את ההחלטה גם לגבי מאיה ויעקב.
- ג. ענבר רשאית להגיש בקשה לביטול ההחלטה בתוך 7 ימים מיום המצאת ההחלטה; אם הבקשה תתקבל תבוטל ההחלטה רק לגבי ענבר.
- ד. ענבר רשאית להגיש בקשה לביטול ההחלטה בתוך 7 ימים מיום המצאת ההחלטה; אם הבקשה תתקבל מותר לבטל את ההחלטה גם לגבי מאיה ויעקב.

תקנה 12 לתקנות שיפוט בתביעות קטנות (סדרי דין), תשל"ז-1976

ביטול החלטה שלא בפני בעל דין תק' תשע"ח-2018

12. ניתנה החלטה שלא בפני בעל דין והגיש בעל דין בקשה לביטולה תוך 30 ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה, רשאי בית המשפט, על פי צד אחד, לבטלה בתנאים שייראו לו בדבר הוצאות המשפט או ענינים אחרים; החלטה שמטבעה אינה יכולה להיות מבוטלת לגבי אותו בעל דין בלבד, מותר לבטלה גם לגבי שאר בעלי הדין, כולם או מקצתם.

15. עו"ד יהלום הגיש בקשה לסעד זמני וצירף לה התחייבות עצמית, אך ביקש כי בית המשפט יפטור אותו מהמצאת ערובה.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי לפטור מהמצאת ערובה אם ראה שסיכויי הבקשה לסעד זמני גבוהים ולא ייגרם נזק בלתי הפיך לצד שכנגד.
- ב. בית המשפט רשאי לפטור מהמצאת ערובה אם ראה שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין, ומטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ג. על בית המשפט לפטור מהמצאת ערובה אם ראה שסיכויי הבקשה לסעד זמני גבוהים ולא ייגרם נזק בלתי הפיך לצד שכנגד.
- ד. על בית המשפט לפטור מהמצאת ערובה אם ראה שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין.

תקנה 96 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

התחייבות עצמית וערובה

96(א) סעד זמני יותנה בהתחייבות עצמית של המבקש לפיצוי כמפורט בתקנת משנה (ב), וכן בערובה כמפורט בתקנת משנה (ג) לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם למי שמופנה אליו הצו כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.

(ב) התחייבות עצמית של מבקש תצורף לבקשה ותהיה ערוכה לפי הנוסח בטופס 7 שבתוספת הראשונה; התחייבות עצמית לא תהיה מוגבלת בסכום, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

(ג) המבקש יפקיד ערובה מספקת, להנחת דעתו של בית המשפט, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לפטור את המבקש מהפקדת ערובה, אם סבר שהדבר צודק וראוי בנסיבות העניין וכן רשאי להתנות את מתן הסעד הזמני בכמה ערובות; הסעד הזמני ייכנס לתקפו רק עם הפקדת כל הערובות שעליהן הורה בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת מטעמים מיוחדים.

16. לאחר שהצטברו לחובתה חובות רבים הגישה זיוה בקשה להיות מוכרזת כחדלת פירעון בבית המשפט המחוזי בחיפה ועניינה נדון בפני כבוד השופט גלילי. לאחר כמה חודשים הגיש משה, בעלה של זיוה, גם הוא בקשה לבית המשפט המחוזי בחיפה להיות מוכרז כחדל פירעון, לאחר שצבר חובות בהיקף גדול בעסק שהיה בבעלותו. עניינו של משה נדון בפני כבוד השופטת כרמלה. עורך דינו של משה הציע לו כי מאחר שלו ולזיוה רכוש משותף, יקיים את הדיון במאוחד עם אשתו זיוה. עם זאת, בין זיוה ומשה קיים ניגוד עניינים מהותי היורד לשורשו של עניין.

מה הדין?

- א. משה יכול להגיש בקשה לאיחוד עניינים, ובית המשפט רשאי להורות על איחוד התיקים.
- ב. משה יכול להגיש בקשה לאיחוד עניינים, ובית המשפט חייב להורות על איחוד התיקים.
- ג. משה יכול להגיש בקשה לאיחוד עניינים, ורק נשיא בית המשפט המחוזי רשאי להורות על איחוד התיקים.
- ד. בנסיבות המתוארות בשאלה אי אפשר להורות על איחוד התיקים.

תקנה 40 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

איחוד דיון בתובענות

40(א). בית המשפט רשאי להורות על איחוד הדיון בתובענה הנדונה לפניו עם תובענה התלויה ועומדת באותו בית משפט, אם סבר שיש בדבר כדי ליעל ולפשט את ההליכים או למניעת תוצאות סותרות; החל שופט אחר לדון בתובענה שמבקשים לאחדה, ניתן לאחדה רק בהסכמתו.
(ב) הוגשו תובענות בנושא אחד לבתי משפט אחדים של אותה דרגה במחוזות שיפוט שונים, יחליט נשיא בית המשפט העליון, או שופט אחר של בית המשפט העליון שהוא הסמיך לכך, למי מבתי משפט אלה יהיה שיפוט ייחודי והתובענות שבשאר בתי המשפט יועברו לבית המשפט האמור ויידונו בו במאוחד.

17. אור הגיש בקשה למתן סעד זמני, ובית המשפט סבור כי מדובר במקרה חריג שבו הבקשה על פניה אינה מגלה עילה.

מה הדין?

- א. לבית המשפט סמכות טבועה לדחות את הבקשה על הסף מבלי לקיים דיון בבקשה במעמד הצדדים.
- ב. לבית המשפט סמכות טבועה לדחות את הבקשה על הסף רק אם הבקשה הוגשה בחוסר תום לב.
- ג. לבית המשפט אין סמכות לדחות את הבקשה על הסף, ועליו לקיים דיון בבקשה במעמד הצדדים.
- ד. לבית המשפט אין סמכות לדחות את הבקשה על הסף, אך הוא מוסמך לדחות אותה ללא נימוקים לאחר קיום דיון בבקשה במעמד הצדדים.

רע"א 6830/15 פלוני נ' פלונית

18. עו"ד ישראלי מייצג נתבע בתביעת נזיקין. בד בבד עם הגשת כתב ההגנה הגיש עו"ד ישראלי הודעת צד שלישי. הצד השלישי לא הגיש כתב הגנה, והמועד להגשתו חלף. קבוע בתיק מועד לקדם משפט.

מה הדין?

- א. הנתבע רשאי לעתור למתן פסק דין נגד הצד השלישי, אולם בית המשפט ייעתר לבקשתו רק לאחר סיומו של קדם המשפט ולאחר שהתיק ייקבע להוכחות.
- ב. הנתבע אינו רשאי לעתור למתן פסק דין מאחר שהצד השלישי רשאי להגיש כתב הגנה עד תום ההליכים שבין התובע לנתבע.
- ג. הנתבע רשאי לעתור למתן פסק דין נגד הצד השלישי כבר בשלב קדם המשפט.
- ד. רק כאשר יינתן פסק דין נגד הנתבע יוכל הנתבע לעתור למתן פסק דין נגד הצד השלישי, בהיעדר הגנה.

תקנות 23, 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

תוכן ההודעה ודינה

23(א) התקנות בדבר הגשת כתב תביעה, כתב הגנה וכתב תשובה כאמור בסימן א' בפרק ג' יחולו, בשינויים המחויבים, על הודעה לצד שלישי, על כתב הגנה של צד שלישי להודעה כלפיו, ועל כתב תשובה לכתב הגנה כאמור.

(ב) להודעה לצד שלישי יצורפו העתקים מכתבי הטענות שהוגשו בתובענה, אם לא הומצאו קודם לכן; הודעה לצד שלישי תוגש בתוך הזמן שנקבע להגשת כתב הגנה לפי תקנה 9(ב).

(ג) דין צד שלישי שהומצאה לו הודעה, כדין נתבע לכל דבר ועניין, ואולם הוא אינו רשאי להגיש תביעה שכנגד.

(ד) רצה צד שלישי לחלוק על ההודעה כלפיו או על כתב התביעה שהוגש נגד בעל הדין שנתן את ההודעה, יגיש כתב הגנה בתוך שישים ימים מהיום שההודעה הומצאה לו.

(ה) בית המשפט יורה על עיתוי שמיעת ההודעה לצד שלישי וסדר ניהולה.

פסק דין בהעדר הגנה

130. נתבע שלא הגיש כתב הגנה בתוך המועד שנקבע לכך או שכתב ההגנה נמחק, רשאי בית המשפט לדרוש מהתובע הוכחה מספקת של התביעה, כולה או מקצתה, או לתת פסק דין על יסוד כתב התביעה בלבד.

19. נירית תובעת את משה בגין הפרת חוזה. בכתב התביעה היא טוענת כי היא זכאית לפיצויים של 8,000,000 ש"ח, אולם מוותרת על חלק מהפיצויים על מנת שהעניין יידון בפני בית משפט השלום ולא בפני בית המשפט המחוזי. לאחר שבית משפט השלום פסק לטובתה בתובענה, מבקשת נירית לתבוע את משה על ההפרש, דהיינו על הפיצויים שעליהם ויתרה בתובענה המקורית.

מה הדין?

- א. מלכתחילה, משטענה נירית כי הפיצויים שנגרמו לה הם בגובה 8,000,000 ש"ח, בית משפט השלום נעדר סמכות עניינית, ולכן פסק הדין המקורי בטל; בהמשך לכך, היא אינה יכולה לתבוע את משה לשם קבלת הפיצויים הנוספים כעת.
- ב. אין מניעה כי נירית תתבע את הפיצויים הנוספים; התובענה תתברר באותו בית משפט.
- ג. שעה שכתב התובענה המקורי לא כלל את הסכום הנוסף מטעמי סמכות שיפוט, נירית אינה זכאית לתבוע את הפיצויים הנוספים כעת.
- ד. אין מניעה כי נירית תתבע את הפיצויים הנוספים; התובענה תתברר בבית המשפט המחוזי.

תקנה 25 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

תביעת מלוא הסעד וכל הסעדים בשל עילה אחת

- 25(א) תובע יכול כלול בכתב תביעה את מלוא הסעד שלטענתו הוא זכאי לו בשל עילת התביעה ולא יוכל להגיש תביעה בשל החלק שלא תבע.
- (ב) תובע יכול כלול בכתב התביעה את כל הסעדים המבוקשים בשל עילת תביעה אחת, אלא אם כן הרשה לו בית המשפט או הדין מתיר שלא לתבעו במסגרת אותה תביעה; רשות מבית המשפט לא תינתן אלא במסגרת בקשה לפיצול סעדים.
- (ג) בית המשפט יכריע בבקשה לפיצול סעדים עד תום קדם-המשפט.

20. חנן הגיש תביעה אזרחית נגד עומר, והמציא לה את כתב התביעה בדואר רשום עם אישור מסירה. בעת הגשת כתב הגנתה מסרה עומר את כתובת הדואר האלקטרוני שלה לבית המשפט לצורכי משלוח כתבי בי-דין אלקטרוניים, וחנן המציא לה לתיבת הדואר האלקטרוני את כתב תשובתו לכתב ההגנה.

מה הדין?

- א. בית המשפט יראה את כתב התביעה כאילו הומצא כדין ואת מועד המסירה שצוין באישור המסירה כמועד ההמצאה; כתב התשובה האלקטרוני שנשלח אל כתובת הדואר האלקטרוני של עומר יראוהו ככתב שהומצא לעומר במועד שמופיע בשערון הפנימי של מערכת המחשוב של חנן.
- ב. כתב התביעה יראוהו ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום ובשעה שצוינו על גבי עותק של הכתב על ידי שליח בי-דין שהמציא את הכתב; כתב התשובה האלקטרוני שנשלח אל כתובת הדואר האלקטרוני של עומר יראוהו ככתב שהומצא במסירה אישית לנמען ביום ובשעה שצוינו באישור המסירה האלקטרוני, אם לא הוכח היפוכו של דבר.
- ג. בית המשפט רשאי לראות כתב התביעה כאילו הומצא כדין ואת מועד המסירה שצוין באישור המסירה כמועד ההמצאה; כתב התשובה האלקטרוני שנשלח אל כתובת הדואר האלקטרוני של עומר יראוהו ככתב שהומצא לעומר במסירה אישית ביום ובשעה שצוינו באישור המסירה האלקטרוני.
- ד. בית המשפט יראה את כתב התביעה כאילו הומצא כדין ואת מועד המסירה שצוין באישור המסירה כמועד ההמצאה; כתב התשובה שנשלח אל כתובת הדואר האלקטרוני של עומר אינו נחשב להמצאה כדין.

תקנות 161, 162 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

דרכי המצאה ומועדיה

161. אלה הן דרכי ההמצאה ומועדיה:

(1) המצאה אלקטרונית –

(א) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני מבית המשפט לנמען תהיה באמצעות משלוח הודעה אלקטרונית לכתובת הדואר האלקטרוני שהוא ציין בכתורת כתב טענותיו ואם היתה זו כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת, יכול שתהיה אף באמצעות משלוח המסמך האלקטרוני עצמו; ואולם, אם הנמען אינו מיוצג בידי עורך דין, המצאה כאמור יכולה להיות גם באמצעות משלוח הודעה אלקטרונית לטלפון הנייד שהנמען ציין בכתורת כתב טענותיו;

(ב) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני לבית המשפט תהיה באמצעות מערכת נט המשפט; המבקש להמציא לבית המשפט מסמך אלקטרוני, ימסור לבית המשפט כתובת דואר אלקטרוני או כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת לצורך המצאה אלקטרונית כאמור בתקנת משנה (א);

(ג) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני מעורך דין לעורך דין תהיה באמצעות משלוח המסמך האלקטרוני לכתובת הדואר האלקטרוני של עורך הדין הנמען שצוינה בכתורת כתב טענותיו ועל עורך הדין השולח לוודא את קבלתו בידי עורך הדין הנמען;

(ד) מועד שליחת המסמך האלקטרוני או ההודעה האלקטרונית, כפי שמופיע בשערון פנימי של מערכת המחשוב של השולח המכיל לפי כללים מקובלים, יהיה מועד ההמצאה של המסמך האלקטרוני, ואם נשלחה הודעה אלקטרונית מבית המשפט לנמען שאינו מיוצג בידי עורך דין כאמור בתקנת משנה (א), מועד פתיחת המסמך האלקטרוני כפי שמופיע בשערון פנימי כאמור יהיה מועד ההמצאה של המסמך האלקטרוני, ואולם אם היה המועד אחרי השעה 17:00 בימים א' עד ה' בשבוע או ביום ו' או ביום מנוחה שנקבע בחיקוק, ייחשב המסמך האלקטרוני כאילו הומצא ביום החול שלאחריו;

(ה) שליחת ההודעה האלקטרונית או המסמך האלקטרוני כאמור בתקנות משנה (א) או (ג), לא תיחשב כהמצאה כדין במועד השליחה אם הגיש הנמען תצהיר בדבר אי-קבלתו או בדבר קבלתו במועד מאוחר יותר;

(2) המצאה בפקסימיליה –

(א) המצאה של מסמך בפקסימיליה תהיה למספר הפקסימיליה שציין הנמען בכתורת כתב טענותיו;

(ב) המצאה בפקסימיליה מוגבלת למסמך בהיקף של עד חמישה עשר עמודים והיא אינה חלה על המצאת המסמך הראשון המוגש בתיק ועל כתב תביעה וכתב הגנה;

(ג) יראו את המועד שצוין באישור משלוח הפקסימיליה כמועד ההמצאה ובלבד שבוצע וידוא טלפוני כי המסמך התקבל, ואולם –

(1) מסמך שהומצא כאמור אחרי השעה 15:00 בימים א' עד ה' בשבוע או ביום ו' או ביום מנוחה שנקבע בחיקוק, יראוהו כאילו הומצא ביום החול שלאחריו;

- (2) אם השולח הוא בית המשפט ולא בוצע וידוא טלפוני, תיחשב השליחה כהמצאה כדין אלא אם כן הגיש הנמען תצהיר בדבר אי-קבלת המסמך בפקסימילה;
- (3) המצאה בדואר – המצאה של מסמך בדואר תהיה באמצעות שליחתו בדואר רשום עם אישור מסירה לכתובת שציין הנמען בכתרת כתב טענותיו או למענו; באין אפשרות להמציא כאמור – לכתובת הידועה לשולח של מגוריו או עסקו של הנמען; יראו את מועד המסירה שצוין באישור המסירה כמועד ההמצאה; מסמך שהומצא למען שהנמען ציין בכתרת כתב טענותיו ולא נדרש, יראוהו כמסמך שהומצא כדין, זולת אם בית המשפט הורה אחרת;
- (4) המצאה במסירה אישית –
- (א) ההמצאה תהיה במסירת המסמך לידי הנמען שיידרש לאשר את קבלתו בכתב והיא תיעשה באמצעות עורך דין או אדם שבית המשפט או מנהל בתי המשפט הסמיכו לכך; יראו את המועד שצוין בהודעת אימות המסירה כמועד ההמצאה;
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), יראו מסמך כמסמך שהומצא כדין, אם הוא הונח במקום נראה לעין בסמוך לדלת ביתו או עסקו של הנמען בהתקיים אחד מאלה:
- (1) הנמען סירב לקבל את המסמך או סירב לאשר את קבלתו בכתב;
- (2) לא נמצא שום אדם שניתן להמציא לו את המסמך לפי תקנות אלה על אף שהשולח פעל בשקידה ראויה וסבירה כדי למסרו.

חריגים להמצאה באמצעי אלקטרוני

162. המצאה באמצעי אלקטרוני לא תחול במקרים אלה:
- (1) אם זה המסמך הראשון המוגש בתיק או כתב תביעה, יומצא לנמען שאינו בית המשפט בדואר או במסירה אישית, זולת אם היתה הסכמה אחרת בכתב של הנמען;
- (2) אם השולח הוא אינו בית המשפט והנמען הוא בעל דין שאינו מיוצג בידי עורך דין, זולת אם הנמען נתן את הסכמתו לכך בכתב;
- (3) על מסמך שבשל טיבו לא ניתן להמציאו באמצעי אלקטרוני.
- (4) על מסמך ראשון המוגש בתיק המתנהל בבית המשפט העליון.

21. אחמד המתגורר בחיפה הוא בעליו של ריהוט יוקרתי. חסן המתגורר בבאר שבע שמע מחבר משותף כי אחמד מעוניין למכור את הריהוט. חסן שם פעמיו אל ביתו של אחמד, והשניים ערכו הסכם למכירת הריהוט. בשל המרחק בין מקום מגורי השניים צוין בהסכם כי אם יתגלע סכסוך ביניהם שיתברר בבית משפט, הסמכות תהא נתונה אך ורק לבית המשפט בתל אביב. עוד באותו היום שילם חסן לאחמד 15,000 ש"ח תמורת הריהוט והוביל אותו אל ביתו. כעבור שבוע, כשניקה חסן את הריהוט, הוא שם לב לפגמים מהותיים בריהוט. מיד התקשר חסן אל אחמד בבקשה כי יחזיר את כספו, אך אחמד טען שהיה על חסן לבדוק את הריהוט ולמצער לשאול אם אין בו פגמים. חסן מעוניין להגיש תביעה לבית משפט לתביעות קטנות בגובה הסכום ששילם לאחמד על הריהוט.

מה הדין?

- א. על חסן להגיש את התביעה לבית המשפט בחיפה.
- ב. על חסן להגיש את התביעה לבית המשפט בתל אביב.
- ג. על חסן להגיש את התביעה לבית המשפט בחיפה או בתל אביב.
- ד. על חסן להגיש את התביעה לבית המשפט בבאר שבע או בתל אביב.

תקנה 12 לתקנות שיפוט בתביעות קטנות (סדרי דין), תשל"ז-1976

ביטול החלטה שלא בפני בעל דין תק' תשע"ח-2018

12. ניתנה החלטה שלא בפני בעל דין והגיש בעל דין בקשה לביטולה תוך 30 ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה, רשאי בית המשפט, על פי צד אחד, לבטלה בתנאים שייראו לו בדבר הוצאות המשפט או עניינים אחרים; החלטה שמטבעה אינה יכולה להיות מבוטלת לגבי אותו בעל דין בלבד, מותר לבטלה גם לגבי שאר בעלי הדין, כולם או מקצתם.

22. לונה רוצה להגיש תביעה למזונות בסך 35,000 ש"ח נגד אחמד, בעלה לשעבר, ומעוניינת למנוע את יציאתו מהארץ עוד בטרם הגשת התביעה. לפיכך היא מגישה בקשה למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ במעמד צד אחד.

מה הדין?

- א. הצו יהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע אם לונה לא תגיש את תביעתה בתוך 7 ימים.
- ב. הצו לא יינתן אלא מטעמים מיוחדים בלבד, ויהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע כעבור שנה.
- ג. הצו יהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע בתוך 30 יום.
- ד. הצו לא יינתן אלא מטעמים מיוחדים בלבד, יהיה מותנה בהמצאת התחייבות עצמית וערבות. הצו יפקע אם לונה לא תגיש את תביעתה בתוך 7 ימים.

תקנות 96(א), 97(א), 100(3) ו-124(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

התחייבות עצמית וערובה

96(א). סעד זמני יותנה בהתחייבות עצמית של המבקש לפיצוי כמפורט בתקנת משנה (ב), וכן בערובה כמפורט בתקנת משנה (ג) לשם פיצוי בשל כל נזק שייגרם למי שמופנה אליו הצו כתוצאה ממתן הצו הזמני, אם יפקע הצו או יצומצם היקפו.

הדיון בבקשה

97(א). בלי לגרוע מסמכויות בית המשפט הנתונות לו לפי פרק ח', הבקשה למתן סעד זמני תידון במעמד בעלי הדין, ואולם בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים, לתת סעד זמני ארעי במעמד צד אחד, אם שוכנע, על בסיס ראיות מספקות, כי קיים חשש סביר שהעיכוב שייגרם כתוצאה מקיום הדיון במעמד בעלי הדין או הבאת הבקשה לידיעת המשיב תסכל את מטרת הסעד הזמני או תגרום למבקש נזק חמור.

פקיעת הסעד הזמני

100. סעד זמני יפקע–

- (1) בתום המועד שצוין בו או עם מתן פסק הדין, זולת אם בית המשפט הורה אחרת;
- (2) אם הצו ניתן במעמד צד אחד ולא הומצא למשיב כאמור בתקנה 97(ד), זולת אם בית המשפט הורה אחרת, מטעמים מיוחדים;
- (3) אם הצו ניתן לפני הגשת התביעה ולא הוגש כתב תביעה בתוך שבעה ימים ממועד מתן הצו או ממועד אחר שהורה עליו בית המשפט;
- (4) אם בית המשפט הורה על ביטולו או שהוא בטל לפי כל דין.

צו עיכוב יציאה מן הארץ

124(א). בית המשפט רשאי לתת צו עיכוב יציאה מן הארץ ולהורות על הפקדת הדרכון או תעודת המעבר של המשיב או להתנות תנאים ליציאתו, אם שוכנע כי קיים חשש ממשי שהמשיב עומד לצאת מן הארץ לתקופה ממושכת או לצמיתות, והעדרו מהארץ עלול להכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין; אם התובענה היא לפיצויים בשל נזק גוף – די אם בית המשפט השתכנע שקיים חשש סביר שהעדרו של המשיב מן הארץ עלול להכביד על ביצוע פסק הדין.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), לא יינתן צו עיכוב יציאה מן הארץ בהתקיים אחד מהמפורטים להלן, זולת אם בית המשפט שוכנע שקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת:

- (1) המשיב הוא תושב חוץ;
- (2) שווי התביעה אינו עולה על 100,000 שקלים חדשים, זולת אם התביעה היא למזונות.
- (ג) צו עיכוב יציאה מן הארץ יינתן לשנה אחת בלבד, לכל היותר; ואולם בית המשפט רשאי להאריך את עיכוב היציאה מן הארץ במתן צו חדש לתקופה שלא תעלה על שנה בכל פעם.

23. טל הגישה לבית משפט השלום תביעה נגד יניב בגין הפרת חוזה, וזימנה לשם כך את יהודה בתור עד מטעמה. במהלך כל הדיונים נכחה באולם בית המשפט שירה חברתה של טל, אשר לא זומנה להעיד מטעם מי מהצדדים. לאחר שאחרון העדים העיד, הורה בית המשפט לשירה להתייצב על דוכן העדים ולהעיד. בתום עדותה של שירה הורה בית המשפט ליהודה לשוב ולהתייצב על דוכן העדים ולהעיד בשנית.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי להורות לשירה להעיד; בית המשפט רשאי להורות ליהודה לשוב ולהעיד בשנית.
- ב. בית המשפט רשאי להורות לשירה להעיד; משסיים יהודה את עדותו, אין בית המשפט רשאי להעידו בשנית אלא בהסכמתה של טל.
- ג. בית המשפט אינו רשאי להורות לשירה להעיד אלא בהסכמתה של טל; בית המשפט רשאי להורות ליהודה לשוב ולהעיד בשנית.
- ד. בית המשפט אינו רשאי להורות לשירה להעיד אלא בהסכמתה של טל; משסיים יהודה את עדותו, אין בית המשפט רשאי להעידו בשנית אלא בהסכמתה של טל.

תקנה 69 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

סמכות בית המשפט בחקירה

69(א) בית המשפט רשאי לזמן כל אדם לתת עדות, לדרוש מכל אדם הנוכח באולם בית המשפט להעיד, ולשוב ולזמן לעדות נוספת עד שכבר נחקר.
(ב) בית המשפט רשאי לתת כל הוראה במסגרת חקירת עד ובכלל זה, להציג לעד כל שאלה שתיראה לו או להורות לו להציג כל מסמך המצוי ברשותו או בשליטתו.

24. במהלך פגישת מהו"ת שהתקיימה קודם לדיון בתובענה שהגיש נדב נגד אופיר לפיצוי של 70,000 ש"ח בגין הפרת זכויות יוצרים בשיר שכתב, הודה נדב כי אופיר סייע לו בכתיבת השיר. בתום הפגישה הודיעו הצדדים כי הם מבקשים להמשיך לדון בתיק בבית המשפט.

מה הדין?

- א. לא היה מקום לקיים פגישת מהו"ת; אופיר רשאי להשתמש בדבריו של נדב כראיה במשפט.
- ב. באין טעמים מיוחדים, הייתה חובה לקיים פגישת מהו"ת. אופיר אינו רשאי להשתמש בדבריו של נדב כראיה במשפט.
- ג. לא היה מקום לקיים פגישת מהו"ת; אופיר אינו רשאי להשתמש בדבריו של נדב כראיה במשפט.
- ד. באין טעמים מיוחדים, הייתה חובה לקיים פגישת מהו"ת. אופיר רשאי להשתמש בדבריו של נדב כראיה במשפט.

תקנות 37(ב), 37(ו) (א), 39(א)(3) והתוספת השנייה לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט 2018 ; 79ג(ד) לחוק בתי משפט.

37(ב). לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים לאחר שהוגש כתב הטענות האחרון, ימנה הממונה מגשר מהו"ת לצורך קיום פגישת מהו"ת בתובענה שסכומה או ששווי נושאה עולה על 40,000 שקלים חדשים, למעט בתובענה לפיצויים בשל נזק גוף ותובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, בין אם בעל הדין באותה תובענה מיוצג בידי עורך דין ובין אם לאו; בית המשפט יודיע לצדדים על מינוי מגשר המהו"ת ויעביר אליו את כתבי הטענות; לעניין זה דין בקשת רשות להתגונן כדין כתב הגנה.

37(ו). בתוך ארבעה עשר ימים מעת פגישת המהו"ת, יודיע מגשר המהו"ת לממונה אם בעלי הדין מסכימים להעביר את הסכסוך לגישור.
37(יא) פגישת מהו"ת תתקיים בבתי המשפט המפורטים בתוספת השנייה.

39(א) פרק זה לא יחול על ההליכים המפורטים להלן:

- (1) הליך שהוגש בהסכמת בעלי הדין;
- (2) תביעה לפינוי מושכר, תביעת רכב, תביעה אזרחית נגד נהג להרשעה בפלילים לפי סעיף 77 לחוק, ותביעה שנקבעו לגביה סדרי דין מיוחדים בחיקוק אחר;
- (3) הליך שבו נשיא בית המשפט או שופט שמינה לכך ולעניין השתתפות בפגישת מהו"ת אף ממונה שהוא שופט, התיר לבעל דין, מטעמים מיוחדים, שלא לפעול לפי הוראות פרק זה.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), בית המשפט רשאי בכל עת להורות לבעלי הדין לפעול לפי פרק זה, לרבות הפניית בעלי הדין לקיים פגישת מהו"ת.

גישור

79ג(ד). דברים שנמסרו במסגרת הליך גישור לא יישמשו ראיה בהליך משפטי אזרחי.

25. ורד מגישה תביעת לשון הרע נגד אבי. היא ממציאה את כתב התביעה, הכולל 20 עמודים, בהמצאה אלקטרונית לבית המשפט באמצעות מערכת נט המשפט. לאחר פתיחת התיק היא ממציאה את כתב התביעה לאבי באמצעות שליח בידי דין שבית המשפט הסמיכו לכך. אבי מסרב לקבל את כתב התביעה, והשליח מניח אותו במקום הנראה לעין בסמוך לדלת ביתו.

מה הדין?

- א. כתב התביעה לא הומצא כדין לבית המשפט. כתב התביעה הומצא כדין לאבי.
- ב. כתב התביעה הומצא כדין לבית המשפט. על בית המשפט לחקור את שליח בית הדין.
- ג. כתב התביעה לא הומצא כדין לבית המשפט. על בית המשפט לחקור את שליח בית הדין.
- ד. כתב התביעה הומצא כדין הן לבית המשפט והן לאבי.

תקנה 161 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

דרכי המצאה ומועדיה

161. אלה הן דרכי ההמצאה ומועדיה:

(1) המצאה אלקטרונית –

(א) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני מבית המשפט לנמען תהיה באמצעות משלוח הודעה אלקטרונית לכתובת הדואר האלקטרוני שהוא ציין בכותרת כתב טענותיו ואם היתה זו כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת, יכול שתהיה אף באמצעות משלוח המסמך האלקטרוני עצמו; ואולם, אם הנמען אינו מיוצג בידי עורך דין, המצאה כאמור יכולה להיות גם באמצעות משלוח הודעה אלקטרונית לטלפון הנייד שהנמען ציין בכותרת כתב טענותיו;

(ב) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני לבית המשפט תהיה באמצעות מערכת נט המשפט; המבקש להמציא לבית המשפט מסמך אלקטרוני, ימסור לבית המשפט כתובת דואר אלקטרוני או כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת לצורך המצאה אלקטרונית כאמור בתקנת משנה (א);

(ג) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני מעורך דין לעורך דין תהיה באמצעות משלוח המסמך האלקטרוני לכתובת הדואר האלקטרוני של עורך הדין הנמען שצוינה בכותרת כתב טענותיו ועל עורך הדין השולח לוודא את קבלתו בידי עורך הדין הנמען;

(ד) מועד שליחת המסמך האלקטרוני או ההודעה האלקטרונית, כפי שמופיע בשעון פנימי של מערכת המחשוב של השולח המכויל לפי כללים מקובלים, יהיה מועד ההמצאה של המסמך האלקטרוני, ואם נשלחה הודעה אלקטרונית מבית המשפט לנמען שאינו מיוצג בידי עורך דין כאמור בתקנת משנה (א), מועד פתיחת המסמך האלקטרוני כפי שמופיע בשעון פנימי כאמור יהיה מועד ההמצאה של המסמך האלקטרוני, ואולם אם היה המועד אחרי השעה 17:00 בימים א' עד ה' בשבוע או ביום ו' או ביום מנוחה שנקבע בחיקוק, ייחשב המסמך האלקטרוני כאילו הומצא ביום החול שלאחריו;

(ה) שליחת ההודעה האלקטרונית או המסמך האלקטרוני כאמור בתקנות משנה (א) או (ג), לא תיחשב כהמצאה כדין במועד השליחה אם הגיש הנמען תצהיר בדבר אי-קבלתו או בדבר קבלתו במועד מאוחר יותר;

(2) המצאה בפקסימיליה –

(א) המצאה של מסמך בפקסימיליה תהיה למספר הפקסימיליה שציין הנמען בכותרת כתב טענותיו;

(ב) המצאה בפקסימיליה מוגבלת למסמך בהיקף של עד חמישה עשר עמודים והיא אינה חלה על המצאת המסמך הראשון המוגש בתיק ועל כתב תביעה וכתב הגנה;

(ג) יראו את המועד שצוין באישור משלוח הפקסימיליה כמועד ההמצאה ובלבד שבוצע וידוא טלפוני כי המסמך התקבל, ואולם –

(1) מסמך שהומצא כאמור אחרי השעה 15:00 בימים א' עד ה' בשבוע או ביום ו' או ביום מנוחה שנקבע בחיקוק, יראוהו כאילו הומצא ביום החול שלאחריו;

(2) אם השולח הוא בית המשפט ולא בוצע וידוא טלפוני, תיחשב השליחה כהמצאה כדין אלא אם כן הגיש הנמען תצהיר בדבר אי-קבלת המסמך בפקסימיליה;

(3) המצאה בדואר – המצאה של מסמך בדואר תהיה באמצעות שליחתו בדואר רשום עם אישור מסירה לכתובת שציין הנמען בכותרת כתב טענותיו או למענו; באין אפשרות להמציא כאמור – לכתובת הידועה לשולח של מגוריו או עסקו של הנמען; יראו את מועד המסירה שצוין באישור המסירה כמועד ההמצאה; מסמך שהומצא למען שהנמען ציין בכותרת כתב טענותיו ולא נדרש, יראוהו כמסמך שהומצא כדין, זולת אם בית המשפט הורה אחרת;

(4) המצאה במסירה אישית –

(א) ההמצאה תהיה במסירת המסמך לידי הנמען שיידרש לאשר את קבלתו בכתב והיא תיעשה באמצעות עורך דין או אדם שבית המשפט או מנהל בתי המשפט הסמיכו לכך; יראו את המועד שצוין בהודעת אימות המסירה כמועד ההמצאה;
(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), יראו מסמך כמסמך שהומצא כדון, אם הוא הונח במקום נראה לעין בסמוך לדלת ביתו או עסקו של הנמען בהתקיים אחד מאלה:
(1) הנמען סירב לקבל את המסמך או סירב לאשר את קבלתו בכתב;
(2) לא נמצא שום אדם שניתן להמציא לו את המסמך לפי תקנות אלה על אף שהשולח פעל בשקידה ראויה וסבירה כדי למסרו.

26. הרשמת מירב נתנה החלטה לטובת איתי בתביעה שהגיש איתי נגד נגה במעמד צד אחד, לאחר שנגה לא התייצבה לדיון. כעבור 44 יום ביקשה נגה את ביטולה של ההחלטה.

מה הדין?

- א. נגה הגישה את בקשתה במועד, אך כרשמת מירב אינה מוסמכת לבטל את ההחלטה.
- ב. נגה הגישה את בקשתה במועד, והרשמת מירב מוסמכת לבטל את החלטתה מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- ג. נגה איחרה את המועד להגשת הבקשה, והרשמת מירב אינה מוסמכת לבטל את החלטתה.
- ד. נגה איחרה את המועד להגשת הבקשה, אך הרשמת מירב רשאית להאריך את המועד מטעמים מיוחדים ולבטל את החלטתה.

תקנות 131, 176 (ג) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

ביטול החלטה לפי צד אחד

131. נתן בית המשפט החלטה לפי צד אחד והגיש בעל הדין שנגדו ניתנה ההחלטה בקשת ביטול בתוך שלושים ימים מיום שהומצאה לו ההחלטה, רשאי בית המשפט לבטלה, בתנאים שייראו לו; הוראה זו לא תחול על פנייה לבית המשפט לפי תקנה 33(ד).

סמכות כללית של בית המשפט למתן הוראות

176(א). בית המשפט רשאי לתת בכל עת הוראות לכל עניין שבסדרי הדין וכן לתקן כל פגם או טעות בכל הליך לרבות בעניין שהוכרע לפי תקנה 33(ד) אם ראה לנכון צורך בכך לשם הגשמת מטרת תקנות אלה.
(ב) בית המשפט רשאי לתת הוראות בדבר היקף כתב טענות; נקבע בתקנות אלה או בכל חיקוק זמן לעשיית דבר או להימנע מעשיית דבר או מדד להיקף כתב טענות, יחול האמור כל עוד בית המשפט לא הורה אחרת מטעמים מיוחדים.
(ג) מועד שהורה עליו בית המשפט לעשיית דבר שבסדר הדין או שבנוהג, רשאי הוא, לפי שיקול דעתו, ובאין הוראה אחרת בתקנות אלה, להאריך מזמן לזמן.

27. חברת ספנות העוסקת בתחום הנופש הגישה שתי תביעות בבית משפט השלום: תביעת פיצויים נגד ספק המזון שלה בטענה שהמזון שהוגש היה מקולקל, ותביעה נגד זמרת שביטלה את הופעתה באחת ההפלות ברגע האחרון. התביעה נגד ספק המזון התקבלה, וזו נגד הזמרת נדחתה. ספק המזון מבקש עיכוב ביצוע של תשלום הפיצויים שנפסקו נגדו עד לערעור שבכוונתו להגיש על פסק הדין; ואילו חברת הספנות מבקשת להטיל עיקול על חשבון הבנק של הזמרת עד להכרעה בערעור שבכוונתה להגיש על פסק הדין.

מה הדין?

- א. הבקשה לעיכוב ביצוע והבקשה להטלת עיקול יידונו בבית משפט השלום.
- ב. הבקשה לעיכוב ביצוע תידון בבית משפט השלום, והבקשה להטלת עיקול תידון בבית המשפט המחוזי.
- ג. הבקשה לעיכוב ביצוע והבקשה להטלת עיקול יידונו בבית המשפט המחוזי.
- ד. הבקשה לעיכוב ביצוע תידון בבית המשפט המחוזי, והבקשה להטלת עיקול תידון בבית משפט השלום.

תקנה 145 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

עיכוב ביצוע

145(א). הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע ההחלטה שעליה מערערים.
(ב) בית המשפט רשאי להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שנתן, וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, בתנאים שייראו לו, וזאת כל עוד לא הוגש ערעור במועד הגשת הבקשה לעיכוב ביצוע; בקשה לפי תקנה זו אפשר שתידון בעל פה אם התבקשה במועד הדיון, מיד לאחר שימוע ההחלטה.
(ג) הוגש ערעור, רשאי בית המשפט שלערעור להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שעליה מערערים וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, בתנאים שייראו לו.
(ד) תקנה 96 תחול על בקשה לפי תקנה זו בשינויים המחויבים.

28. בית משפט השלום בחדרה נתן החלטה בהליך אזרחי, ולפיה הוא דוחה את בקשתו של שמעון לפסלות שופט הדין בתביעתו נגד לירון. שמעון קיבל את ההחלטה באותו יום, והוא מעוניין לערער עליה.

מה הדין?

- א. על שמעון להגיש ערעור בזכות על ההחלטה בתוך 14 ימים.
- ב. על שמעון להגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה בתוך 5 ימים.
- ג. על שמעון להגיש ערעור בזכות על ההחלטה בתוך 5 ימים.
- ד. על שמעון להגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה בתוך 14 ימים.

תקנה 174 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

ערעור על החלטה בדבר פסלות שופט

174(א). ערעור על החלטה בדבר פסלות שופט יוגש בכתב לבית המשפט העליון בתוך ארבעה עשר ימים ממועד המצאת ההחלטה; הערעור יפרט את עיקרי נימוקי התנגדותו של בעל הדין להחלטה, ויצורפו לו תצהיר המאמת את העובדות שביסוד הבקשה, עותק מבקשת הפסלות, פרוטוקול הדיון בבקשה, וההחלטה נושא הערעור.
(ב) עותק מהערעור וכל המסמכים שצורפו לו יומצאו לכל שאר בעלי הדין בו ביום.
(ג) בעלי הדין האחרים רשאים להשיב לערעור.
(ד) התקנות בדבר בקשה בכתב לפי פרק ח' יחולו בשינויים המחויבים גם על ערעור לפי תקנה זו.
(ה) נשיא בית המשפט העליון רשאי לבקש מהשופט, שעל החלטתו הוגש הערעור, להעיר את הערותיו.
(ו) הוחלט בערעור להעביר את הדיון בתובענה לשופט אחר, רשאי הוא לדון בה מן השלב שאליו הגיע השופט הקודם או מכל שלב אחר שייראה לו נכון וצודק בנסיבות העניין.

29. דוד הוא אזרח ישראלי שיש לו שני סכסוכים אזרחיים, אחד עם נוויל ואחד עם נורמן, שהם אזרחי בריטניה. דוד ונוויל ניהלו הליך אזרחי בבית המשפט בבריטניה, ודוד ונורמן ניהלו הליך בוררות בבריטניה בסכסוך השני. בתום ההליכים התקבל פסק דין בבית המשפט בבריטניה (להלן: "פסק החוץ") ופסק בורר בבריטניה (להלן: "פסק בוררות חוץ"). דוד שב לישראל וגילה בדיעבד כי פסקים אלה התקבלו במרמה. הוא פנה לבית המשפט הישראלי בשתי תובענות נפרדות: האחת להכריז על פסק החוץ בטל והשנייה שלא לאכוף את פסק בוררות החוץ. במסגרת זו התבקש בכל תובענה בנפרד היתר המצאה מחוץ לתחום השיפוט של מדינת ישראל.

מהו הדין?

- א. בית המשפט רשאי ליתן היתר המצאה בשתי התובענות.
- ב. בית המשפט רשאי ליתן היתר המצאה בתובענה לביטול פסק החוץ בלבד.
- ג. בית המשפט רשאי ליתן היתר המצאה בתובענה שלא לאכוף פסק בוררות החוץ בלבד.
- ד. בית המשפט אינו רשאי ליתן היתר המצאה מחוץ לתחום אף לא באחת התובענות.

תקנה 166 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018

המצאה מחוץ לתחום המדינה

166. בעל דין רשאי להמציא כתב טענות מחוץ לתחום המדינה בהתקיים אחד מאלה ובכפוף לתקנות 167 ו-168:
- (1) נקבע בחיקוק שמבחינה בין-לאומית בית משפט בישראל מוסמך לדון בהליך פלוני או אם הוסכם בין בעלי הדין על סמכות כאמור;
 - (2) מבוקש סעד נגד אדם שמקום מושבו הוא בתחום המדינה;
 - (3) נושא התובענה הוא מקרקעין המצויים בתחום המדינה;
 - (4) התובענה היא בקשר לחוזה, ומתקיים אחד מהמקרים האלה:
 - (א) החוזה, כולו או מקצתו, נעשה או הופר בתחום המדינה או שנשללה האפשרות לקיימו בתחומה;
 - (ב) על החוזה חלים דיני מדינת ישראל;
 - (א4) התובענה מבוססת על מעשה או על מחדל שאירע בתחום המדינה;
 - (5) התובענה מבוססת על נזק שנגרם לתובע בישראל ממוצר, משירות או מהתנהגות של הנתבע, ובלבד שהנתבע יכול היה לצפות שהנזק ייגרם בישראל וכן ושהנתבע, או אדם קשור לו, עוסק בסחר בין-לאומי או במתן שירותים בין-לאומיים בהיקף משמעותי; לעניין זה, "אדם קשור" – "אם הנתבע הוא תאגיד, כל אחד מאלה:
 - (1) אדם השולט בתאגיד;
 - (2) תאגיד הנשלט בידי אדם כאמור בפסקה (1);
 - (3) תאגיד הנשלט בידי מי מהאמורים בפסקאות (1) ו-(2);
 - (6) מבוקש צו מניעה לגבי דבר הנעשה או עומד להיעשות בתחום המדינה, או מבוקש למנוע או להסיר מטרד בתחום המדינה, בין אם מבוקשים דמי נזק בקשר לכך ובין אם לאו;
 - (7) מבוקש לאכוף פסק-חוץ, כהגדרתו בחוק אכיפת פסקי-חוץ, או פסק בוררות חוץ כהגדרתו בחוק הבוררות או מבוקש להכיר בהם;
 - (8) מבוקש שלא לאכוף פסק בוררות חוץ, כהגדרתו בחוק הבוררות, שניתן נגד תושב ישראל, אם שוכנע בית המשפט כי אין למבקש אפשרות לזכות בדין צדק בבית המשפט של המדינה שבה ניתן הפסק;
 - (9) האדם שמחוץ לתחום המדינה הוא בעל דין דרוש או נכון בתביעה שהוגשה כהלכה נגד אדם אחר;
 - (10) האדם שמחוץ לתחום המדינה הוא בעל דין בתובענה שלגבי אחת מעילותיה באותה תובענה נגדו יש זיקה מהזיקות המפורטות בתקנה זו.

30. בתוך כמה זמן יידרש נתבע להגיש כתב הגנה לאחר המצאת ההזמנה לדין, אם בית המשפט או הרשם לא קבע תקופה ארוכה יותר?

- א. 30 יום.
- ב. 45 יום.
- ג. 60 יום.
- ד. 15 יום.

תקנה 9, 10(13) והתוספת הראשונה לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

כתב תביעה וכתב הגנה – כללי

- 9(א). הליך בבית משפט ייפתח בהגשת כתב תביעה, שבמענה לו יוגש כתב הגנה.
- (ב) כתב הגנה יוגש בתוך שישים ימים ממועד המצאת כתב התביעה לידי הנתבע, ובתביעה שעניינה רשלנות רפואית, יוגש כתב ההגנה בתוך 120 ימים ממועד המצאת כתב התביעה לידי הנתבע; בית המשפט רשאי להאריך את המועדים כאמור אם השתכנע כי קיימים טעמים המצדיקים זאת.
- (ג) כתב תביעה וכתב הגנה יכללו שלושה חלקים לפי הסדר המפורט להלן:
- (1) כותרת;
 - (2) תמצית הטענות;
 - (3) פירוט הטענות.
 - (ד) חלקו השני של כתב הטענות לא יעלה על שני עמודים וחלקו השלישי לא יעלה על תשעה עמודים אם הוגש לבית משפט שלום, ובהתאמה על שלושה ושנים עשר עמודים אם הוגש לבית משפט מחוזי; ואולם בתובענה לסעד כספי בבית משפט מחוזי שסכומה עולה על שניים וחצי מיליון שקלים חדשים ובתובענה לפיצויים בשל נזק גוף ותובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים שהוגשו לבית המשפט המחוזי, חלקו השני של כתב הטענות לא יעלה על חמישה עמודים וחלקו השלישי לא יעלה על עשרים וחמישה עמודים.
 - (ה) (נמחקה)

כתב תביעה – כותרת

10. כתב תביעה יכלול בחלקו הראשון את הפרטים האלה בלבד ולפי הסדר המפורט להלן:
- (1) הערכאה השיפוטית שאליה מוגש כתב התביעה;
 - (2) שם התובע ומספר זהותו;
 - (3) שם עורך דינו של התובע אם הוא מיוצג, לרבות מספר רישיונו;
 - (4) מען ופרטי התקשרות של התובע, למעט בתביעה שעילתה עבירות מין או אלימות כהגדרתן בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001, וכן הטרדה מינית לפי חוק הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 או הטרדה מאיימת לפי החוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001;
 - 4(א) מען ופרטי התקשרות של עורך דינו של התובע;
 - (5) שם הנתבע, ומספר זהותו אם ניתן לבררו;
 - (6) מען ופרטי התקשרות של הנתבע – אם ניתן לבררו;
 - (7) אם מי מבעלי הדין הוא פסול דין או קטין, כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות – ציון עובדה זו, או אם מי מבעלי הדין הוא תאגיד – ציון עובדה זו ודרך התאגדותו;
 - (8) סוג התביעה ונושאה, לפי רשימה שמנהל בתי המשפט יורה;
 - (9) רשימת כל הסעדים המבוקשים ושווי נושא התובענה; ואולם הוראה זו לא תחול על תובענה לפיצויים בשל נזק גוף, למעט תביעה חוזית לקבלת תגמולי ביטוח לפי פוליסת ביטוח בשל נזק גוף, ולא תחול על תובענה שעילתה בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים;
 - (10) סכום אגרת בית המשפט שיש לשלם תוך הפניה לפרט בתוספת לתקנות האגרות שלפיו יש לגבות אגרה; אם התובע פטור מאגרה, יפנה לתקנה הפוטרת אותו מתשלומה לפי תקנות האגרות;
 - (11) דבר קיומו של הליך נוסף בבית משפט או בבית דין, בקשר למסכת עובדתית דומה שהתובע הוא צד לו או היה צד לו;
 - (12) אם עילתה של התביעה בעבירות מין, אלימות, הטרדה מינית או הטרדה מאיימת כמשמעותן בפסקה (4) – ציון עובדה זו;
 - (13) הזמנת הנתבע לדין ערוכה לפי נוסח טופס 2 שבתוספת הראשונה אלא אם כן מדובר בהמצאה ישירות לעורך דין;
 - (14) בוטלה

31. משה ניהל בבית משפט השלום הליך נגד מבטחת הרכב שבו נהג בגין תאונת דרכים שעבר (להלן: "המבטחת"). בית המשפט כתב פסק דין מנומק היטב וחייב את המבטחת בפיצוי בגובה של מיליון ₪. המבטחת סברה כי הפיצוי גבוה מדי וכי הנזק של משה אינו מצדיק פיצוי זה, ולכן הגישה ערעור לבית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי כתב גם הוא פסק דין מנומק היטב, קיבל את הערעור והפחית את גובה הפיצוי למחציתו. משה הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון בטענה כי נזקיו מגיעים לכדי מיליון ₪. בית המשפט העליון דחה את בקשתו מיד ללא שום נימוק.

מה הדין?

- א. משה טעה כשהגיש בקשת רשות ערעור הואיל וזהו ערעורו הראשון, ולכן הוא רשאי להגיש ערעור בזכות.
- ב. משה צדק כשהגיש בקשת רשות ערעור, אך בית המשפט העליון לא היה רשאי לדחותה ללא שום נימוק.
- ג. בית המשפט העליון היה אמור להעביר את הבקשה לתגובת הצד השני ורק אז להחליט.
- ד. בית המשפט העליון פעל כשורה, כל עוד מתן רשות הערעור אינו דרוש כדי למנוע עיוות דין.

תקנה 148א לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

פסק הדין בערעור

- 148א(א). פסק הדין בערעור יכיל את השאלות המשפטיות הטעונות הכרעה, את ההכרעה ואת הנימוקים באופן תמציתי.
- (ב). על אף האמור בתקנת משנה (א), בית משפט שהחליט לדחות ערעור רשאי לכלול בנימוקיו רק את קביעתו בדבר דחיית הערעור, ובלבד שנוכח כי מתקיימים התנאים האלה לגבי ההחלטה שעליה מערערים:
- (1) אין מקום לדחות את הממצאים העובדתיים שנקבעו בה;
 - (2) הממצאים שנקבעו בה תומכים במסקנה המשפטית;
 - (3) אין בה טעות שבחוק.
- (ג) תקנות 131 עד 133 יחולו על ערעור בשינויים המחויבים.

32. חברת "פיצוץ סלעים בע"מ" היא חברה ישראלית העוסקת ביישור דרכים בישראל באמצעות פיצוץ סלעים (להלן: "החברה"). חברה בינלאומית FIRE, אשר משרדיה כולם בארצות הברית, עוסקת בייצור וסחר בינלאומי של דינמיט בהיקף משמעותי (להלן: "החברה הבינלאומית"). משלוח מסוים שרכשה החברה מהחברה הבינלאומית היה פגום כבר בתהליך הייצור בארצות הברית וגרם לנזק עצום לחברה הישראלית, לרבות פציעתם של כמה וכמה מעובדי החברה. החברה הפעילה חוקרים, והתברר לה כי החברה הבינלאומית התייעצה עם עורכי דין בישראל כיצד היא יכולה להגן על עצמה מפני תביעות בגין פגמים ביצור הדינמיט מהסוג שאירע לבסוף. החברה הגישה תביעה בנוזקין בישראל, והיא מעוניינת לבקש מבית המשפט היתר המצאה לחו"ל, כדי שתוכל המציא את כתב התביעה לחברה הבינלאומית.

מה הדין?

- א. בית המשפט אינו רשאי להתיר מצאת כתבי בי דין אל מחוץ למדינה הואיל והתובענה אינה מבוססת על מעשה או על מחדל בתחום המדינה. לא די שהנזק אירע במדינה.
- ב. בית המשפט רשאי בנסיבות האמורות להתיר המצאת כתבי בי דין אל מחוץ למדינה.
- ג. החברה הישראלית הייתה צריכה לחתום על הסכם שיפוט שיאפשר לה לתבוע את החברה הבינלאומית בישראל, ומשלא פעלה כן אין בית המשפט רשאי להתיר לה המצאת כתבי בי דין מחוץ למדינה.
- ד. החברה הבינלאומית עוסקת בסחר בינלאומי, ואין זה סביר כי כל מדינה שבה היא משווקת את מוצריה תזמין אותה לשיפוט, ולכן אין סמכות לבית משפט ישראלי להוציא היתר המצאה לחו"ל בנסיבות אלו.

תקנה 166 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018

המצאה מחוץ לתחום המדינה

166. בעל דין רשאי להמציא כתב טענות מחוץ לתחום המדינה בהתקיים אחד מאלה ובכפוף לתקנות 167 ו-168:
- (1) נקבע בחיקוק שמבחינה בין-לאומית בית משפט בישראל מוסמך לדון בהליך פלוני או אם הוסכם בין בעלי הדין על סמכות כאמור;
 - (2) מבוקש סעד נגד אדם שמקום מושבו הוא בתחום המדינה;
 - (3) נושא התובענה הוא מקרקעין המצויים בתחום המדינה;
 - (4) התובענה היא בקשר לחוזה, ומתקיים אחד מהמקרים האלה:
 - (א) החוזה, כולו או מקצתו, נעשה או הופר בתחום המדינה או שנשללה האפשרות לקיימו בתחומה;
 - (ב) על החוזה חלים דיני מדינת ישראל;
 - (4א) התובענה מבוססת על מעשה או על מחדל שאירע בתחום המדינה;
 - (5) התובענה מבוססת על נזק שנגרם לתובע בישראל ממוצר, משירות או מהתנהגות של הנתבע, ובלבד שהנתבע יכול היה לצפות שהנזק ייגרם בישראל וכן ושהנתבע, או אדם קשור לו, עוסק בסחר בין-לאומי או במתן שירותים בין-לאומיים בהיקף משמעותי; לעניין זה, "אדם קשור" – "אם הנתבע הוא תאגיד, כל אחד מאלה:
 - (1) אדם השולט בתאגיד;
 - (2) תאגיד הנשלט בידי אדם כאמור בפסקה (1);
 - (3) תאגיד הנשלט בידי מי מהאמורים בפסקאות (1) ו-(2);
 - (6) מבוקש צו מניעה לגבי דבר הנעשה או עומד להיעשות בתחום המדינה, או מבוקש למנוע או להסיר מטרד בתחום המדינה, בין אם מבוקשים דמי נזק בקשר לכך ובין אם לאו;
 - (7) מבוקש לאכוף פסק-חוק, כהגדרתו בחוק אכיפת פסקי-חוק, או פסק בוררות חוץ כהגדרתו בחוק הבוררות או מבוקש להכיר בהם;
 - (8) מבוקש שלא לאכוף פסק בוררות חוץ, כהגדרתו בחוק הבוררות, שניתן נגד תושב ישראל, אם שוכנע בית המשפט כי אין למבקש אפשרות לזכות בדין צדק בבית המשפט של המדינה שבה ניתן הפסק;
 - (9) האדם שמחוץ לתחום המדינה הוא בעל דין דרוש או נכון בתביעה שהוגשה כהלכה נגד אדם אחר;
 - (10) האדם שמחוץ לתחום המדינה הוא בעל דין בתובענה שלגבי אחת מעילותיה באותה תובענה נגדו יש זיקה מהזיקות המפורטות בתקנה זו.

33. רותי הגישה לבית המשפט המחוזי תביעה נגד עינת בגין הפרת חוזה. השתיים הגיעו להסכמה ביניהן במסגרת התביעה על הסכם פשרה. להסכם הפשרה ניתן תוקף של פסק דין על ידי בית המשפט. לאחר כמה חודשים פונה אליך רותי ומספרת כי גילתה שעינת הטעתה אותה וכי לולא הטעיה זו לא הייתה מסכימה רותי להסכם פשרה.

מה על רותי לעשות כדי להביא לביטולו של פסק הדין?

- א. להגיש ערעור בזכות לבית המשפט העליון.
- ב. להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.
- ג. להגיש לבית המשפט המחוזי בקשה לביטול הסכם הפשרה במסגרת התיק שבו ניתן פסק הדין.
- ד. להגיש תובענה עצמאית לבית המשפט המחוזי לביטול פסק הדין.

ע"א 151/87 ש. ארצי חברה להשקעות בע"מ נ' אורי רחמני

34. ביום 1.7 ניתן בבית המשפט השלום פסק דין בעניין פלילי ופסק דין בעניין אזרחי נגד שלומי ובנוכחותו. שלומי מעוניין להגיש ערעור על פסקי הדין. הניחו כי כל המועדים בשאלה זו הם ימי חול באותה שנה.

מה הדין?

- א. על שלומי להגיש את שני הערעורים לא יאוחר מיום 6.9.
- ב. על שלומי להגיש את הערעור הפלילי לא יאוחר מיום 6.9 ואת הערעור האזרחי בתוך 105 ימים מיום מתן פסק הדין.
- ג. על שלומי להגיש את שני הערעורים בתוך 105 ימים מיום מתן פסקי הדין.
- ד. על שלומי להגיש את הערעור האזרחי לא יאוחר מיום 6.9 ואת הערעור הפלילי בתוך 105 ימים מיום מתן פסק הדין.

תקנה 179(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018; תקנה 1 לתקנות בתי המשפט (פגרות) התשמ"ג-1983; סעיף 10 לחוק הפרשנות; סעיף 199 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982.

מניין הימים

179(א) המועד הקובע לתחילת מניין הימים לפרק הזמן שנקבע הוא יום המצאת המסמך כמפורט בתקנות אלה; אם ניתנה החלטה במעמד בעלי הדין, יימנה המועד ממועד הדיון.
(ב) תקופת פגרה של בית המשפט לא תובא במניין הימים שנקבעו בתקנות אלה או שנקבעו בידי בית המשפט, זולת אם בית המשפט הורה אחרת.

תקופות פגרה

1. תקופות הפגרה בבית המשפט העליון, בבתי המשפט המחוזיים, בבתי משפט השלום ובבתי המשפט לעניינים מקומיים (להלן – בית המשפט), יהיו מדי שנה כדלקמן:
(1) פגרת סוכות – מיום י"ד בתשרי ועד יום כ"ב בתשרי;
(2) פגרת הפסח – מיום י"ד בניסן עד יום כ"א בניסן;
(3) פגרת הקיץ – מיום 21 ביולי עד יום 5 בספטמבר.

תקופות

10(א) מקום שנקבעה תקופה קצובה במספר ימים או שבועות מיום פלוני, אותו יום לא יבוא במנין.
(ב) תקופה קצובה במספר חדשים או שנים לאחר אירוע פלוני תסתיים בחדשה האחרון ביום שמספרו בחודש כמספר יום האירוע, ואם היה החודש חסר אותו יום – ביום האחרון של החודש.
(ג) במנין ימי תקופה יבואו גם ימי מנוחה, פגרה או שבתון שעל פי חיקוק, זולת אם הם הימים האחרונים שבתקופה.

תקופת ערעור [180]

199. התקופה להגשת הערעור היא ארבעים וחמישה ימים מיום מתן פסק הדין, ואם ניתנה הכרעת הדין ללא נימוקים – מיום מתן הנימוקים; היתה דרושה רשות לערער, תוגש בקשת הרשות תוך אותה תקופה, והודעת הערעור תוגש תוך שלושים ימים מיום מתן הרשות.

35. זאב הגיש תובענה בנוזיקין נגד דב בעילת הרשלנות ובעילת התקיפה. במהלך ישיבת ההוכחות השנייה שהתקיימה ביום 1.3 נתן בית המשפט החלטה כי דב פטור מכל אחריות בעילת התקיפה. ביום 1.5 ניתן פסק הדין הסופי בתובענה.

מה הדין?

- א. לזאב זכות ערעור על החלטת בית המשפט מיום 1.3, והיה עליו לממש עד ליום 30.4.
- ב. זאב רשאי לבקש רשות לערער על החלטת בית המשפט מיום 1.3, וזאת עד ליום 30.4 או לחלופין לערער עליה במסגרת הערעור על פסק הדין.
- ג. לזאב זכות ערעור על החלטת בית המשפט מיום 1.3, והיה עליו לממש עד ליום 30.6.
- ד. זאב רשאי לבקש רשות לערער על החלטת בית המשפט מיום 1.3, וזאת עד ליום 15.4 או לחלופין לערער עליה במסגרת הערעור על פסק הדין.

תקנות 6, 137 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018; ע"א 6058/93 מנדלבלית נ' מנדלבלית

6. "החלטה – פסק דין, פסק דין חלקי וכל החלטה אחרת;

מועדים

137(א) המועד להגשת ערעור על החלטה הוא שישים ימים מיום שהומצאה.
 (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), משיב בערעור רשאי להגיש ערעור בתוך שישים ימים מהיום שבו הומצא לו הערעור, או מהיום שבו הומצאה לו הודעה על הפקדת ערובה לפי תקנה 135, או מהיום שבו הומצאה לו החלטה על פטור מהפקדת ערובה, לפי המאוחר.
 (ג) המועד להגשת ערעור על החלטה שניתנה במעמד צד אחד שהוגשה לגביה בקשת ביטול לפי תקנה 131, יימנה מיום ההמצאה של ההחלטה בבקשת הביטול.

36. תביעתו של משה נגד חברת הביטוח התקבלה בבית משפט השלום, וחברת הביטוח חויבה לשלם מיליון ש"ח. טרם הוגש הערעור. חברת הביטוח הגישה בקשה לעיכוב ביצוע לבית משפט השלום. בית משפט השלום דחה את בקשתה. חברת הביטוח, הנתבעת, הגישה ערעור בזכות לבית המשפט המחוזי, וכעת משהוגש הערעור היא מבקשת להגיש את בקשת עיכוב הביצוע שנדחתה.

מה הדין?

- א. "הוגש ערעור או בקשת רשות לערער, רשאי בית המשפט שלערעור להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שהיא נושא ערעור". כלומר, זו בקשה מקורית ובזכות.
- ב. הנתבעת רשאית להגיש ערעור ברשות על החלטת בית משפט השלום ובה לתקוף את ההחלטה הדוחה את בקשת עיכוב הביצוע, אך אין היא רשאית לפנות בבקשה מקורית לבית המשפט המחוזי.
- ג. הנתבעת רשאית לערער בזכות על החלטת עיכוב הביצוע מכיוון שזו החלטה שניתנה לאחר פסק דין.
- ד. הנתבעת אינה רשאית לערער על ההחלטה כי היא מסוג ההחלטות שאי אפשר לערער עליהן.

תקנה 145 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

עיכוב ביצוע

145(א)

הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע ההחלטה שעליה מערערים.
(ב) בית המשפט רשאי להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שנתן, וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, בתנאים שייראו לו, וזאת כל עוד לא הוגש ערעור במועד הגשת הבקשה לעיכוב ביצוע; בקשה לפי תקנה זו אפשר שתידון בעל פה אם התבקשה במועד הדיון, מיד לאחר שימוע ההחלטה.
(ג) הוגש ערעור, רשאי בית המשפט שלערעור להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שעליה מערערים וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, בתנאים שייראו לו.
(ד) תקנה 96 תחול על בקשה לפי תקנה זו בשינויים המחויבים.

37. ראובן הפר את חוזה השכירות שכרת עם שמעון. שמעון עתר לבית המשפט בתביעה לתשלום סך של 50,000 ש"ח, שנקבע כפיצוי מוסכם בגין ההפרה. הנתבע לא הגיש כתב הגנה במסגרת המועד שנקבע לכך. התובע הגיש בקשה למתן פסק הדין.

מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדרוש מהתובע הוכחה מלאה או חלקית של תביעתו.
- ב. רשאי התובע להוכיח את תביעתו עד כמה שחובת הראיה עליו, ואז יהא זכאי לסעד המבוקש ולכל סעד מתאים אחר.
- ג. בית המשפט רשאי לתת פסק דין על יסוד כתב התביעה בלבד או לדרוש מהתובע הוכחה מספקת של התביעה, כולה או מקצתה.
- ד. בית המשפט רשאי לתת פסק דין על יסוד כתב התביעה בלבד אך אינו רשאי לדרוש מהתובע הוכחה מספקת של התביעה, כולה או מקצתה.

תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

פסק דין בהעדר הגנה

130. נתבע שלא הגיש כתב הגנה בתוך המועד שנקבע לכך או שכתב ההגנה נמחק, רשאי בית המשפט לדרוש מהתובע הוכחה מספקת של התביעה, כולה או מקצתה, או לתת פסק דין על יסוד כתב התביעה בלבד.

38. עוזי רכש דירה מקבלן וגילה בה ליקויי בנייה רבים. עוזי הגיש תביעה כספית נגד הקבלן על סך של 100,000 ש"ח. תביעתו נסמכה על חוות דעת מומחה מטעמו. הקבלן הודה בליקויי בנייה בסך של 5,000 ש"ח על פי חוות דעת מומחה מטעמו. במהלך קדם המשפט הורה בית המשפט על מינוי מומחה מטעם בית המשפט לאחר שנתן לצדדים לטעון בעניין, וחרף התנגדותם. לאחר שהוגשה חוות הדעת מטעם מומחה בית המשפט והומצאה לצדדים נקבע מועד שמיעת ראיות לעוד חודשיים. עוזי מבקש לחקור את המומחה מטעם הקבלן.

מה הדין?

- א. על עוזי להודיע על כך לבית המשפט ולקבלן, הודיע כך עוזי, ייחקר המומחה מטעם הקבלן באופן ובהיקף כפי שיורה בית המשפט בהתחשב בנסיבות העניין.
- ב. על עוזי להודיע על כך לבית המשפט ולקבלן לפחות 30 ימים לפני המועד שנקבע לשמיעת הראיות.
- ג. משמונה מומחה על ידי בית המשפט אי אפשר לחקור את המומחה מטעם הקבלן, שכן רואים את חוות דעת המומחים שהגישו הצדדים קודם למינוי מומחה בית המשפט כאילו לא נתקבלו כראיה.
- ד. משמונה מומחה על ידי בית המשפט על עוזי לבקש את רשות בית המשפט שתינתן מטעמים מיוחדים שיירשמו לחקור את המומחה מטעם הקבלן.

תקנה 88(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

מומחה מטעם בית המשפט

88(א). בלי לגרוע מתקנות המומחים, בית המשפט רשאי בכל עת למנות מטעמו מומחה, כמה מומחים או צוות של מומחים למתן חוות דעת בעניין שבמומחיות, ולתת מזמן לזמן הוראות והנחיות בנוגע למילוי התפקיד.

(ב). בהחלטתו למנות מומחה מטעם בית המשפט ישקול בית המשפט, בין השאר, את שווי נושא התביעה, עניינה, היקף וסוג המחלוקת שבין בעלי הדין או שבין המומחים מטעם בעלי הדין.

(ג). מונה מומחה מטעם בית המשפט והוגש באותו עניין גם חוות דעת מומחים מטעם בעלי הדין, לא ייחקרו המומחים מטעם בעלי הדין, זולת אם הודיע בעל דין על רצונו לחקור את כולם או מקצתם; הודיע כך בעל דין, ייחקרו המומחים כאמור באופן ובהיקף כפי שיורה בית המשפט בהתחשב בנסיבות העניין, ובשים לב לחוות דעתו של המומחה מטעם בית המשפט ולעדו.

39. יובל הגיש שתי תובענות לבית משפט השלום. בית המשפט הבחין כי התובענה הראשונה אינה עומדת בהוראות התקנות לאור חריגה מהיקף העמודים הנדרש, והורה ליובל לתקן זאת, אך יובל נמנע מלקיים הוראה זו של בית המשפט. עוד מצא בית המשפט כי עילת התובענה השנייה התיישנה.
מה הדין?

- א. בית המשפט רשאי למחוק את שתי התובענות על הסף. יובל יוכל להגיש את שתי התובענות מחדש.
- ב. בית המשפט רשאי למחוק את התובענה הראשונה על הסף, ולדחות את התובענה השנייה על הסף.
- ג. בית המשפט רשאי לדחות את שתי התובענות על הסף. יובל יוכל להגיש את התובענה הראשונה מחדש, אך הוא לא יוכל להגיש מחדש את התובענה השנייה.
- ד. בית המשפט רשאי לדחות את התובענה הראשונה על הסף, אך אינו רשאי למחוק את התובענה השנייה על הסף.

תקנות 41, 43 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018

מחיקת כתב תביעה

- 41(א) בית המשפט רשאי להורות על מחיקת כתב תביעה בכל עת על יסוד אחד מנימוקים אלה:
- (1) כתב התביעה אינו מגלה עילת תביעה;
 - (2) מכתב התביעה עולה כי התביעה היא טרדנית או קנטרנית;
 - (3) התובע מתמיד, באופן שאינו מניח את הדעת, להימנע מלקיים הוראה מתקנות אלה או נמנע מלקיים החלטה או הוראה של בית המשפט;
 - (4) כל נימוק אחר שלפיו הוא סבור שראוי ונכון למחוק את התביעה.
- (ב) מחיקת כתב תביעה לפי תקנות אלה אינה מהווה מעשה בית דין.
- (ג) הורה בית המשפט על מחיקת כתב תביעה לפי תקנות אלה, יחולו הוראות אלה:
- (1) הדיון בתביעה חדשה יימשך מהשלב שבו נמחקה התביעה הנוכחית, זולת אם הורה בית המשפט אחרת;
 - (2) בית המשפט רשאי להתנות את מחיקת התביעה בתנאים.

דחיית תביעה במקרים מיוחדים

43. בית המשפט רשאי לדחות תביעה בכל עת בשל קיומו של מעשה בית דין, התיישנות או מכל נימוק אחר, שלפיו הוא סבור כי ראוי ונכון לדחות את התביעה.

40. ביום 1.1.2010 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית, וביום 1.1.2013 דחה בית המשפט את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

תביעתו האישית של מי מבין חברי הקבוצה שהגדיר בית המשפט הבאים התיישנה?

- א. משה, שעילת תביעתו האישית נוצרה ביום 2.1.2006, והוא הגיש תביעה אישית ביום 25.3.2014.
- ב. דוד, שעילת תביעתו האישית נוצרה ביום 2.1.2003, והוא הגיש תביעה אישית ביום 1.1.2014.
- ג. אהרון, שעילת תביעתו האישית נוצרה ביום 1.1.2006, והוא הגיש תביעה אישית ביום 1.1.2014.
- ד. נעם, שעילת תביעתו האישית נוצרה ביום 1.1.2005, והוא הגיש תביעה אישית ביום 1.2.2014.

סעיף 26 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006

התיישנות

26(א) אישר בית המשפט תובענה ייצוגית לפי הוראות סעיף 8, יראו, לענין התיישנות, את כל מי שנמנה עם הקבוצה שהגדיר בית המשפט לפי הוראות סעיף 10 כאילו הגיש תובענה במועד שבו הוגשה הבקשה לאישור.

(ב) דחה בית המשפט בקשה לאישור או מחק אותה, לא תסתיים תקופת ההתיישנות של תביעה של אדם שנמנה עם הקבוצה שבשמה הוגשה הבקשה לאישור, הנובעת מאותה עילת תביעה, לפני שחלפה שנה מהיום שבו ההחלטה בבקשה לאישור הפכה חלוטה, ובלבד שתביעתו של אותו אדם לא התיישנה עד למועד שבו הוגשה הבקשה לאישור.

(ג) הגדיר בית המשפט את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית, לפי הוראות סעיף 10, באופן שאינו כולל את כל מי שנמנה עם הקבוצה שבשמה הוגשה הבקשה לאישור, או החליט בית המשפט על שינוי הגדרת הקבוצה, לא תסתיים תקופת ההתיישנות של תביעתו של אדם שלא נכלל בהגדרת הקבוצה כאמור, הנובעת מאותה עילת תביעה, לפני שחלפה שנה מהיום שבו הפכה החלטת בית המשפט לענין הגדרת הקבוצה כאמור חלוטה, ובלבד שתביעתו של אותו אדם לא התיישנה עד למועד שבו הוגשה הבקשה לאישור.

(ד) הודיע אדם על רצונו שלא להיכלל בקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית לפי הוראות סעיף 11 או על רצונו שלא יחול עליו הסדר פשרה לפי הוראות סעיפים 18(ו) או 19(ד), לא תסתיים תקופת ההתיישנות של תביעתו, הנובעת מאותה עילת תביעה, לפני שחלפה שנה מיום שהודיע כאמור, ובלבד שתביעתו של אותו אדם לא התיישנה עד למועד שבו הוגשה הבקשה לאישור.

(ה) הורה בית המשפט כי הקבוצה שבשמה תנוהל תובענה ייצוגית תכלול רק אדם שהודיע לבית המשפט על רצונו להצטרף אליה, בהתאם להוראות סעיף 12, לא תסתיים תקופת ההתיישנות של תביעתו של אדם הנמנה עם הקבוצה שבשמה הוגשה הבקשה לאישור אשר לא הודיע על רצונו להצטרף לתובענה הייצוגית, הנובעת מאותה עילה, לפני שחלפה שנה מהמועד האחרון שבו היה עליו להודיע על רצונו כאמור, ובלבד שתביעתו של אותו חבר קבוצה לא התיישנה עד למועד שבו הוגשה הבקשה לאישור.

41. דורה היא מנהלת המזכירות במשרד עורכי הדין "פלוגי ושות'". ביום 1.2.2018 נשלחה מבית המשפט לכתובת הדואר האלקטרוני של המשרד, שאינה מאובטחת, הודעה בדבר החלטת רשמת בית המשפט המחוזי בבקשת תובע המיוצג על ידי המשרד לפטור מאגרה. ההודעה כללה קישור להחלטה שפתיחתו אפשרית רק באמצעות מנגנון הזהירות מאובטח. ההודעה לא התקבלה בתיבת הדואר האלקטרוני. באותו יום, אגב חיפוש יזום של החלטה בתיק אחר, צפתה דורה בהחלטה באמצעות מערכת נט המשפט. ביום חמישי, 8.2.2018 בשעה 15:13 נשלחה ההחלטה מבית המשפט גם לפקס של משרד "פלוגי ושות'" שמספרו צוין בבקשה.

מה הדין?

- א. אפשר לערער בזכות על ההחלטה לבית המשפט המחוזי עד 2.4.2018.
- ב. אפשר לערער בזכות על ההחלטה לבית המשפט המחוזי עד 9.4.2018, בצירוף תצהיר בדבר אי הגעת ההודעה אל כתובת הדואר האלקטרוני של המשרד.
- ג. אפשר לערער בזכות על ההחלטה לבית המשפט המחוזי עד 9.4.2018 ללא צירוף תצהיר.
- ד. אפשר לערער בזכות על ההחלטה לבית המשפט המחוזי עד ליום 15.3.2018.

סעיף 96(ב) לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד - 1984

תקנות 137, 159, 161 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018.

96(א). פסק דין של רשם של בית משפט שלום או של בית משפט מחוזי דינו, לענין ערעור, כפסק דין של בית המשפט שבו הוא משמש רשם.

(תיקון מס' 62) תשע"א-2011

(1א) החלטה אחרת של רשם בכיר, דינה, לענין ערעור, כדין החלטה אחרת של בית המשפט שבו הוא משמש רשם בכיר.

(תיקון מס' 62) תשע"א-2011

(ב) החלטה אחרת של רשם שאינו רשם בכיר ניתנת לערעור לפני בית המשפט שבו הוא משמש רשם, ורשאי בית המשפט לדון בו בשופט אחד.

(תיקון מס' 59) תש"ע-2010

(1ב) על אף האמור בסעיף קטן (ב), החלטת רשם בשאלה אם עניין מסוים הוא עניין כלכלי כמשמעותו בסעיף 42 או עניין כלכלי-מינהלי כמשמעותו בסעיף 42, אם לאו, אינה ניתנת לערעור, ואולם החלטת רשם כי עניין מסוים אינו עניין כלכלי ניתנת לערעור אם תוצאת ההחלטה היא שבית המשפט המוסמך הוא בית משפט שלום; אין באמור בסעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו על פי דין של בעל דין לערער על החלטה כאמור במסגרת ערעור על פסק הדין.

(תיקון מס' 52) תשס"ח-2008

(ג) החלטה של בית משפט שלום בערעור לפי סעיף קטן (ב), למעט בסוגי החלטות שנקבעו בצו לפי הוראות סעיף 52(ג), ניתנת לערעור לפני בית המשפט המחוזי, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה או מאת בית המשפט המחוזי או אחד משופטיו.

(תיקון מס' 52) תשס"ח-2008

(ד) החלטה של בית משפט מחוזי בערעור לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) על החלטה אחרת של רשם, למעט בסוגי החלטות שנקבעו בצו לפי הוראות סעיפים 41(ג) או 52(ג), ניתנת לערעור לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך בגוף ההחלטה, או מאת נשיא בית המשפט העליון או שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או מאת בית המשפט העליון.

(תיקון מס' 3) תשמ"ו-1986

(ה) פסק דין של רשם של בית המשפט העליון ניתן לערעור לפני בית המשפט העליון, שידון בו בשופט אחד.

מועדים

137(א) המועד להגשת ערעור על החלטה הוא שישים ימים מיום שהומצאה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), משיב בערעור רשאי להגיש ערעור בתוך שישים ימים מהיום שבו הומצא לו הערעור, או מהיום שבו הומצאה לו הודעה על הפקדת ערובה לפי תקנה 135, או מהיום שבו הומצאה לו החלטה על פטור מהפקדת ערובה, לפי המאוחר.

(ג) המועד להגשת ערעור על החלטה שניתנה במעמד צד אחד שהוגשה לגביה בקשת ביטול לפי תקנה 131, יימנה מיום ההמצאה של ההחלטה בבקשת הביטול.

הגדרות

159. בתקנות אלה –

”הודעה אלקטרונית – ”הודעה בדבר קיומו של מסמך במערכת נט המשפט הכוללת קישור אליו, שפתיחתו אפשרית באמצעות מנגנון הזדהות ;

דרכי המצאה ומועדיה

161. אלה הן דרכי ההמצאה ומועדיה :

(1) המצאה אלקטרונית –

(א) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני מבית המשפט לנמען תהיה באמצעות משלוח הודעה אלקטרונית לכתובת הדואר האלקטרוני שהוא ציין בכתורת כתב טענותיו ואם היתה זו כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת, יכול שתהיה אף באמצעות משלוח המסמך האלקטרוני עצמו ; ואולם, אם הנמען אינו מיוצג בידי עורך דין, המצאה כאמור יכולה להיות גם באמצעות משלוח הודעה אלקטרונית לטלפון הנייד שהנמען ציין בכתורת כתב טענותיו ;

(ב) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני לבית המשפט תהיה באמצעות מערכת נט המשפט ; המבקש להמציא לבית המשפט מסמך אלקטרוני, ימסור לבית המשפט כתובת דואר אלקטרוני או כתובת דואר אלקטרוני מאובטחת לצורך המצאה אלקטרונית כאמור בתקנת משנה (א) ;

(ג) המצאה אלקטרונית של מסמך אלקטרוני מעורך דין לעורך דין תהיה באמצעות משלוח המסמך האלקטרוני לכתובת הדואר האלקטרוני של עורך הדין הנמען שצוינה בכתורת כתב טענותיו ועל עורך הדין השולח לוודא את קבלתו בידי עורך הדין הנמען ;

(ד) מועד שליחת המסמך האלקטרוני או ההודעה האלקטרונית, כפי שמופיע בשעון פנימי של מערכת המחשוב של השולח המכיל לפי כללים מקובלים, יהיה מועד ההמצאה של המסמך האלקטרוני, ואם נשלחה הודעה אלקטרונית מבית המשפט לנמען שאינו מיוצג בידי עורך דין כאמור בתקנת משנה (א), מועד פתיחת המסמך האלקטרוני כפי שמופיע בשעון פנימי כאמור יהיה מועד ההמצאה של המסמך האלקטרוני, ואולם אם היה המועד אחרי השעה 17:00 בימים א' עד ה' בשבוע או ביום ו' או ביום מנוחה שנקבע בחיקוק, ייחשב המסמך האלקטרוני כאילו הומצא ביום החול שלאחריו ;

(ה) שליחת ההודעה האלקטרונית או המסמך האלקטרוני כאמור בתקנות משנה (א) או (ג), לא תיחשב כהמצאה כדין במועד השליחה אם הגיש הנמען תצהיר בדבר אי-קבלתו או בדבר קבלתו במועד מאוחר יותר ;

(2) המצאה בפקסימילה –

(א) המצאה של מסמך בפקסימילה תהיה למספר הפקסימילה שציין הנמען בכתורת כתב טענותיו ;

(ב) המצאה בפקסימילה מוגבלת למסמך בהיקף של עד חמישה עשר עמודים והיא אינה חלה על המצאת המסמך הראשון המוגש בתיק ועל כתב תביעה וכתב הגנה ;

(ג) יראו את המועד שצוין באישור משלוח הפקסימילה כמועד ההמצאה ובלבד שבוצע וידוא טלפוני כי המסמך התקבל, ואולם –

(1) מסמך שהומצא כאמור אחרי השעה 15:00 בימים א' עד ה' בשבוע או ביום ו' או ביום מנוחה שנקבע בחיקוק, יראוהו כאילו הומצא ביום החול שלאחריו ;

(2) אם השולח הוא בית המשפט ולא בוצע וידוא טלפוני, תיחשב השליחה כהמצאה כדין אלא אם כן הגיש הנמען תצהיר בדבר אי-קבלת המסמך בפקסימילה ;

(3) המצאה בדואר – המצאה של מסמך בדואר תהיה באמצעות שליחתו בדואר רשום עם אישור מסירה לכתובת שציין הנמען בכתורת כתב טענותיו או למענו ; באין אפשרות להמציא כאמור – לכתובת הידועה לשולח של מגוריו או עסקו של הנמען ; יראו את מועד המסירה שצוין באישור המסירה כמועד ההמצאה ; מסמך שהומצא למען שהנמען ציין בכתורת כתב טענותיו ולא נדרש, יראוהו כמסמך שהומצא כדין, זולת אם בית המשפט הורה אחרת ;